

Erasmus+

Modul: ŽIVOTNÉ SITUÁCIE

Konzorcium Hlava v oblakoch

<https://brainsintheclouds.eu>

Slovenský

TU WIEN TECHNISCHE UNIVERSITÄT WIEN

TECHNICKÁ UNIVERZITA V KOŠICIACH

GAIA ROSARIO SCI

Verein Offenes Lernen

Diakonie

SZS Galakticka

SCIO

25. apríla 2018

OPEN EDUCATIONAL RESOURCES

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie. Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autorov a Komisia a ani národná agentúra nezodpovedajú za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Všimnete si, že QR kódy používané pre online aplikáciu v tejto verzii úloh nie sú uvedené. Na prepojenie úloh s online aplikáciou je potrebné kontaktovať projektový tím prostredníctvom emailu.

Učiteľská príručka

BOX 6: Real Life

Box „Real Life“ bol vytvorený tak, aby zahŕňal témy/problémy, ktorým budú študenti čeliť počas svojho života alebo sa s nimi už niekedy stretli. Obsahuje 6 nezávislých tém, s ktorými sa môže pracovať v ľubovoľnom poradí, dokonca aj paralelne.

Pri tomto boxe je dôležité, aby ste zostali v kontakte s ostatnými dvoma lokalitami/implementačnými partnermi pre možnú výmenu informácií (aj medzi študentmi). Využite všetky možné príležitosti!

Zoznam tém:

Téma a: Rómska kultúra

Téma b: Hygiena

Téma c: Vzťahy

Téma d: Opravy

Téma e: Ideme na výlet

Téma f: Sexuálna výchova

Prepojenie s ostatnými boxami:

- S týmto boxom by sa malo začať až po ukončení boxov Video, Angličtina, IT101, Programovanie a Ekopolis.

Učiteľská príručka

BOX 6: Real Life

Téma: Rómska kultúra

Téma „Rómska kultúra“ obsahuje niekoľko úloh. Je však na rozhodnutí učiteľa, ktoré úlohy chce realizovať a ktoré nie. Téma obsahuje 11 nezávislých skupín úloh, ktoré sú (väčšinou) rozdelené do samostatných úloh.

Skupiny úloh a úlohy:

Súčasťou niektorých úloh je video (ak sa učiteľ rozhodne implementovať úlohu 6a0, mal by nájsť video v lokálnom jazyku). Úlohy obsahujúce video sú nasledujúce: 6a1.1, 6a1.3, 6a6, 6a7.3. Pred začatím úlohy, by si mal učiteľ video najskôr pozrieť a uistiť sa, že video neobsahuje žiadne časti, ktoré nie sú pre danú lokalitu vhodné.

Súčasťou niektorých úloh sú navrhnuté odpovedňové hárky pre študentov. Avšak, učitelia môžu robiť akékoľvek zmeny a používať rôzne formy odpovedňových hárkov. Úlohy s odpoveďami pre študentov sú nasledovné: 6a2.1, 6a7.1, 6a10.1, 6a10.2.

Úlohy 6a9.1 - 6a9.3 sú odporúčané pre všetkých zainteresovaných partnerov. V rámci týchto úloh študenti pracujú na vlastných krátkych filmoch (rozprávka).

Ciele:

- Umožniť študentom nazrieť do rómskej kultúry, histórie, zvykov a tradícií.

Zručnosti/kompetencie:

- Kreativita.
- Práca v tíme.

Učiteľská príručka

BOX 6: Real Life

Téma: Hygiena

Téma „Hygiena“ pozostáva z 13 úloh, ktoré sú zamerané na hygienu a všetky činnosti týkajúce sa hygieny. Študenti by sa mali naučiť niečo nové o vitamínoch, vírusoch, baktériách, osobnej hygiene, prvej pomoci a ďalšie dôležité veci týkajúce sa hygieny a ľudského tela.

Väčšina úloh je určená pre všetky deti, avšak učitelia by mali sami rozhodnúť, ktoré videá sú pre študentov vhodné.

Skupiny úloh a úlohy:

V tejto téme sú 2 typy úloh:

Prvý typ úloh pozostáva z aktivít ako je vyhľadávanie videí na internete a následná diskusia o téme „hygiena“.

Druhý typ úloh sa zaoberá praktickou prácou, kde študenti prezentujú vlastnú osobnú hygienu, vytvárajú informatívne plagáty a iné aktivity. Učitelia môžu upravovať úlohy a analyzovať veci, ktoré zohľadňujú vek detí, ich zručnosti a možnosti školy.

Obsah závisí od aktivít, ktoré chcete so študentmi robiť. Viac vysvetlení, tutoriálov a ďalšie nápady nájdete na YouTube.

Ciele:

- Učiť študentov o ľudskom tele, osobnej hygiene a prvej pomoci.

Zručnosti/kompetencie:

- Kreativita.
- Práca v tíme.
- Hľadanie informácií.

Učiteľská príručka

BOX 6: Real Life

Téma: Vzťahy

Cieľom témy „Vzťahy“ je vytvoriť povedomie a podporiť vzťah detí k trom hlavným cieľovým skupinám: ľuďom, zvieratám a okoliu okolo nich. Samozrejme, najdôležitejšou je prvá cieľová skupina – ľudia. V tejto časti by mali učitelia dohliadať na to, aby žiadne z detí nebolo vylúčené zo skupiny. Ak je to nevyhnutné, učitelia môžu byť zahrnutí do jednotlivých aktivít.

Skupiny úloh a úlohy:

Máme 10 rôznych úloh z 3 rôznych podtém.

Prvá podtéma je zameraná na osobné vzťahy. Tie zahŕňajú priateľov, rodinu, rovesníkov atď. Cieľom je motivovať deti k vytváraniu funkčných vzťahov a naučiť ich rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním k ostatným. Úlohy, ktoré sa zameriavajú na vzťahy v triede (keďže ide o jednu z požadovaných tém) by mali byť prispôbené špecifickým potrebám triedy. Každá trieda je vystavená rôznym problémom a situácie spomenuté v úlohách slúžia len ako príklady. Niektoré úlohy je potrebné vykonať individuálne, niektoré v skupinách.

Druhú podtému tvorí jedna úloha, ktorá by mala pomôcť deťom porozumieť tomu, že aj zvieratá vyžadujú starostlivosť. To je často problémom práve v marginalizovaných komunitách. Preto odporúčame diskusiu so skúsenou osobou (napr. veterinárom).

Posledná úloha patrí do podtémy „vzťah k okoliu“. Mala by deti naučiť rozlišovať medzi dobrými a zlými aktivitami, ktoré môžu ovplyvniť ich okolie. Dôležitosť dobrých aktivít by im mala pomôcť porozumieť tomu, aké sú výhody týchto aktivít a mala by ich motivovať k tomu, aby sa starali o svoje okolie, keďže to je miesto, kde žijú.

Téma pozostáva z 10 úloh a pravdepodobne nikto nebude schopný vypracovať všetky z nich. Avšak, všetky 3 cieľové skupiny by mali byť spomenuté. Najväčší význam by pritom mali mať osobné vzťahy.

Viac vysvetlení a ďalšie myšlienky je možné nájsť tu:

goo.gl/VcQY37

Ciele:

- Motivovať k funkčným vzťahom.

Zručnosti/kompetencie:

- Komunikačné zručnosti.
- Kreativita.
- Práca v tíme.
- Citlivosť k ostatným.

Učiteľská príručka

BOX 6: Real Life

Téma: Opravy

Téma „Opravy“ je témou zameranou najmä na aktivity DIY (Do It Yourself – Urob si sám). Zameranie úloh bolo zvolené s ohľadom na možnosť vykonať úlohy v prostredí triedy alebo v domácom prostredí študenta.

DÔLEŽITÉ!

Prvé video o Patovi a Matovi je veľmi dlhé na to, aby si ho študenti pozreli počas hodiny. Odporúčame preto, aby si ho deti prezreli vopred a na hodine bola prehratá iba tá epizóda, ktorá vystihuje preberanú tému najlepšie.

Obsah DIY úloh je možné modifikovať v závislosti od dostupného materiálu a pracovných nástrojov v škole. Videá uvedené v úlohách majú za cieľ študentov motivovať.

Skupiny úloh a úlohy:

V tejto téme sú dva typy úloh:

Prvý typ úloh je zameraný na vyhľadávanie videí a informácií na internete a prediskutovanie zistení v rámci triedneho kolektívu.

Druhý typ úloh je zameraný na praktickú prácu – návrh, vývoj a samotná oprava zvoleného materiálu. Dané úlohy je možné modifikovať vzhľadom na vek dieťaťa, jeho schopnosti a školské podmienky.

Obsah závisí od aktivít, ktoré chcete so študentmi robiť. Viac vysvetlení, tutoriálov a ďalšie nápady nájdete na YouTube.

Ciele:

- Zaujať študentov a motivovať k ručnej práci a rozličným opravám, recyklácii materiálov.

Zručnosti/kompetencie:

- Logické myslenie.

- Kreativita.

- Práca v tíme.

Učiteľská príručka

BOX 6: Real Life

Topic: Ideme na výlet

Téma „Ideme na výlet“ pozostáva z 15 úloh, ktoré zahŕňajú rôzne aktivity týkajúce sa výletu – skutočný zážitok z výletu, hľadanie online informácií, vytváranie vlastného nástroja, učenie sa o prežití v divokej prírode, objednávanie jedla v reštaurácii atď. Väčšina úloh je určená pre mladšie deti, avšak niektoré úlohy sú vhodné len pre staršie deti – učitelia by mali rozhodnúť, ktoré úlohy vyhovujú ich deťom najviac.

DÔLEŽITÉ!

V prípade organizovania skutočného výletu:

- Je potrebné zozbierať podpísané potvrdenia od rodičov, ktorými Vám dovoľia zobrať deti na výlet.

Skupiny úloh a úlohy:

V tejto téme sú 4 podtémy:

Prvá podtéma (úlohy 1-4) sa týka skutočného zážitku pre deti vo forme výletu – jeho realizácia závisí od učiteľov a finančných prostriedkov (môžete ísť niekam do najbližšieho lesa/mesta, ZOO, ...). Deti budú vytvárať/kresliť plán ich výletu (môžu použiť aplikácie v zariadeniach alebo ho jednoducho nakresliť, použiť Ozobotov z predchádzajúcich boxov alebo pridať mapy mesta z boxu Angličtina k ich kresbe), budú robiť fotky počas celého výletu (v prípade, že na to nemajú zariadenia – učitelia môžu zobrať so sebou tablety alebo si môžu urobiť skupinovú fotku), natáčať videá a následne, vytvárať koláže. Cieľom týchto úloh je podporiť deti v kreativite, vzťahoch, dôvere a pomôcť im prekonať strach z neznámych osôb/miest. Úloha 6e1 by mala byť splnená pred výletom, 6e2 a 6e3 počas výletu, zatiaľ čo 6e4 po výlete.

Druhá podtéma (úloha 5-7) pozostáva z úloh, ktoré nevyžadujú aktivity vonku – deti budú hľadať informácie online alebo premýšľať o ich vysnívanej destinácii. Táto skupina nevyžaduje striktné poradie úloh.

Tretia podtéma (úloha 8-12) predstavuje úlohy o „prežití“ – ich cieľom je naučiť deti ako sa majú správať v divokej prírode – úlohy, ktoré môžu byť nebezpečné pre mladšie deti (napríklad o ohni), sú označené ako „pre staršie deti“ alebo „dobrovoľné“. Úlohy z tejto skupiny môžu byť doplnené o praktickú ukážku – ktorá by mala byť vykonaná pod dohľadom učiteľov.

Cieľom poslednej podtémy (úloha 13-15) je naučiť deti ako sa majú správať v reštaurácii, keďže v nej mnoho z nich ešte nikdy nebolo – tieto úlohy môžu byť splnené bez aktivít vonku – deti budú vytvárať ich vlastné účty (bločky), zoznamy jedál, atď.

Dodatočné vysvetlenia, tutoriály a ďalšie nápady môžete nájsť tu:

<https://play.google.com/store/apps/developer?id=Collage+Maker+Apps>

<https://play.google.com/store/apps/details?id=photo.photocollage.pip3>

Učiteľská príručka
BOX 6: Real Life
Topic: Ideme na výlet

<https://www.youtube.com/watch?v=xMMqcWXM30c>

<https://gizmodo.com/how-to-find-and-purify-drinking-water-in-the-wildernes-1580821351>

Ciele:

- Prekonať strach z neznámych osôb/miest.
- Podporiť deti v dôvere, vzťahoch, kreativite a ručnej práci.
- Naučiť deti ako sa majú správať v divokej prírode/reštaurácii.

Zručnosti/kompetencie:

- Kreativita.
- Spoločenské správanie.
- Environmentálne uvažovanie.
- Ručná práca.
- Hľadanie informácií.
- Práca v tíme.

Učiteľská príručka

BOX 6: Real Life

Topic: Sexuálna výchova

Sex je téma, s ktorou, bez ohľadu na naše zázemie, je v určitom okamihu života konfrontovaný každý z nás a obzvlášť pre mladých ľudí v školskom alebo tínedžerskom veku je to veľmi mäťúca téma. V tejto téme sa pokúsime poskytnúť vám rôznorodú škálu úloh, ktoré sa zaoberajú základnými vecami ako je pochopenie ľudského tela, schopnosť povedať nie, ale aj čo znamená súhlas v detailnejšom význame ako napr. pri dôsledkoch sexuálneho styku. Je na vás ako učiteľoch vybrať si, ktoré z týchto tém sú tie správne pre deti a tínedžerov vo vašej skupine.

DÔLEŽITÉ!

- Vždy sa uistite, či k úlohe je k dispozícii Príloha
- Ak máte pocit, že študenti by mali robiť úlohy v oddelených chlapčenských a dievčenských skupinách, rozdeľte ich do týchto skupín. Vo všeobecnosti je dôležité, aby ste dohliadli na to, či sa každý cíti pohodlne.
- Vo všeobecnosti sme sa snažili používať rodovo neutrálny jazyk. Ak robíte úlohu so študentmi, žiadame vás, aby ste nepresadzovali fakt, že sexuálny styk je možný jedine medzi ženou a mužom. Nepoznáme študentov v triede. Pokúste sa použiť rodovo neutrálny jazyk vždy, keď môžete.
- Mnohé z úloh obsahujú videá. Uistite sa, že ich načítate pred tým, ako ich budete pozerať spolu so študentmi a že ich dopredu poznáte a budete vedieť študentom odpovedať na prípadné otázky.

Nižšie nájdete doplňujúce informácie, ktoré sú potrebné, keď pracujete s úlohami ako učitelia. Všetko ostatné by malo byť jasné z hárkov.

Skupiny úloh a úlohy:

V tejto téme máme 2 skupiny úloh: základné a pokročilé. Rozlíšiť ich môžete podľa čísla úlohy.

1.1 Moje telo

Vytlačte kópie ženského a mužského tela (na dve dievčatá v triede vytlačte jeden dievčenský papier, na dvoch chlapcov jeden chlapčenský). Keď ich budete mať vytlačené, rozstrihajte ich tak, aby sa z nich stali puzzle (jednoduchá úroveň). Uistite sa, že ich máte uložené oddelene. Dajte verzie dvojiciam študentov a nechajte ich nasledovať inštrukcie z hárku.

1.2 Byť dievčaťom alebo chlapcom

Vytlačte zoznam prídavných mien a vystrihnite ich tak, aby sa z nich stali malé karty. Vystrihnite niektoré karty z prázdneho papiera tak, aby mali viac menej rovnakú veľkosť. Na zem položte dva veľké papiere a perá.

Učiteľská príručka

BOX 6: Real Life

Topic: Sexuálna výchova

1.3 Ja rozhodujem, kto sa ma bude dotýkať

Táto úloha musí byť vytlačená farebne. Pre každé participujúce dieťa alebo mladého človeka potrebujete papier a čierne, zelené, červené a oranžové pero.

1.4 Súhlas

1.5 Povedať „nie“

Nemajte strach, je v poriadku, keď sa budú smiať, mala by to byť zábava. Bolo by dobré, keby ste si to najskôr vyskúšali sami.

Deti a mládež majú všetky inštrukcie na svojich hárkoch, ale mali by robiť všetky aktivity v rovnakom čase. Preto musíte úlohy prechádzať spoločne s nimi a viesť to, kedy a čo sa bude diať. Bolo by dobré, keby ste tiež vzali predmet a plnili úlohy.

2.1 Ako prichádzajú deti na svet?

Rozdeľte deti na chlapcov a dievčatá. Nechávame na vás to, aký vek majú tieto deti a či chcete zahrnúť všetky deti alebo len tie staršie. Ak je to možné, pracujte s nimi v dvoch rôznych miestnostiach podľa pohlavia. Žena by mala pracovať s dievčatami a muž by mal pracovať s chlapcami. Dajte každému študentovi papier a dajte mu za úlohu nakresliť jeho/jej reprodukčný orgán a to, ako funguje, takže dievčatá nakreslia svoju vagínu a všetko, čo k nej vnútorne prilieha a chlapci nakreslia penis a to, odkiaľ sa doň dostáva sperma. Niektoré nápomocné otázky sú uvedené na háрку.

NEukazujte deťom anatomicky správny systém a vezmite im ipady a tablety. Keď budú mať hotovú prvú kresbu, rozdeľte ich do trojíc alebo štvoríc. Umožnite každej skupine prístup k internetu a dovoľte im spoločne vytvoriť novú kresbu, ktorá bude zodpovedať skutočnosti.

Potom, vo veľkej skupine (stále oddelene s dievčatami a chlapcami) nechajte deti prezentovať to, čo zistili. Doplňte informácie, opravte ich, keď je to potrebné a umožnite im pýtať sa otázky.

2.2 Sex – ako a prečo?

Vytlačte karty z prílohy (jednu kópiu pre každú menšiu skupinu). Vystrihnite ich a dajte každej skupine jednu verziu.

Povedzte nasledovný úvod: “ Ľudia majú sex kvôli rôznym dôvodom, ktoré sa nevyklučujú. Sex im prináša potešenie, radosť, pocit byť spojený s niekým, do koho sú zamilovaní, ako aj možnosť mať dieťa. Toto všetko by sa malo stať len s tým partnerom, s ktorým sa cítiš príjemne a ktorému veríš, ale takisto by ste mali použiť ochranu..” Potom ich nechajte nasledovať inštrukcie.

2.3 Ako sa viem chrániť pred tehotenstvom?

Uistite sa, že máte verziu zoznamu na vyplnenie pre každú skupinu.

2.4 Čo sú STD ? Ako sa viem chrániť?

Uistite sa, že máte verziu kariet na priradenie pre každú skupinu. Vytlačte a vystrihnite ich už predtým. Deti by nemali vidieť správne poradie pred vykonaním úlohy.

2.5 Sex má následky

Ak môžete, vytlačte situácie na farebný papier, ak nie, biely je tiež ok. Vystrihnite karty so situáciami , súd a väzenie. Urobte ich tak veľkými, ako sú deti. Položte ich do polovice kruhu na podlahu, s

Učiteľská príručka

BOX 6: Real Life

Topic: Sexuálna výchova

dostatkom miesta medzi nimi tak, aby päť detí mohlo poslať na políčko ďalšieho. Potrebujete ešte kocku a stôl, na ktorom môžu deti bez problémov hádzať kockou.

Hra funguje ako stolná hra, ale deti sú figúrkami, pohybujú sa podľa toho, čo hodia (kroky) a podľa toho, aké sú dôsledky. Vy ako učiteľ budete robiť moderátora. Keď hráči dosiahnu políčko, vy prečítate dôsledok a uistíte sa, že ho implementujú:

1. Pobozkáš niekoho, koho nepoznáš: „Nič sa nedeje. Zostaň, kde si a normálne pokračuj v hre.“
2. Si na rande s niekým, kto s tebou chce mať sex, ale ty nechceš a povieš „nie“: „Veľmi dobre! Hovor aj naďalej „nie“ vždy, keď chceš. Urob dva kroky dopredu.“
3. Si na rande s niekým, kto nechce mať sex a ty ho/ju do toho tlačíš: „Toto je veľmi zlé! Dve kola stojíš.“
4. Aby si sa vyhol/vyhla penetrácií, dáš svojmu chlapcovi/dievčaťu orálny sex: „O niekoľko mesiacov zistíš, že máš STD, pretože si si myslel/a, že nemusíš používať ochranu. Vynechaj jedno kolo na preliečenie.“
5. Mal/a si sex pred manželstvom: „Bol chránený, takže ste mali šťastie. Zostaň kde si a normálne pokračuj v hre.“
6. Si tehotná a otec zmizol: „Budeš mať doma problémy a nevieš ako sa o dieťa postarať. Vynechaj jedno kolo.“
7. Dievča s tebou otehotnelo a ty si ju nechal, neprebral si zodpovednosť za dieťa: „Budeš mať doma problémy a stratíš priateľov. Musíš platiť výživné na dieťa a ísť na súd. Stojíš dve kolá na súde.“
8. Stretol/a si niekoho a nútiš ho/ju, aby s tebou mal/a sex: „Toto je trestný čin. Choď do väzenia a stráviš tam zvyšok hry.“
9. Máš chlapca/dievča, ktorý/á má menej ako 14 rokov, máte sex a počnete dieťa. „Toto je trestný čin. Choď do väzenia a stráviš tam zvyšok hry.“
10. Vstúpiš do manželstva ako panna/panic: „Zostaň kde si a pokračuj normálne v hre.“
11. Ty a tvoj partner si urobíte test na STD predtým ako sa vezmete a máte spolu prvýkrát sex: „Dobré pre teba. Posuň sa o 2 kroky dopredu.“
12. Vzal/a si si niekoho, koho dobre nepoznáš: „Jednoducho mu/jej dôveruješ. Po nejakom čase si uvedomíš, že ťa nakazil/a STD. Vynechaj jedno kolo na preliečenie.“
13. Si vydatá a tehotná, ale zistila si, že si HIV pozitívna: „To znamená, že si podstúpila nevyhnutné testy a zdravotné prehliadky. Spolupracuj s lekárom a maj bezproblémový pôrod! Zostaň kde si a normálne pokračuj v hre.“

Učiteľská príručka
BOX 6: Real Life
Topic: Sexuálna výchova

Dieťa/mladá osoba, ktorá dosiahne posledné políčko ako prvá vyhráva.

Ciele:

- Zvýšiť informovanosť o súhlase.
- Zvýšiť informovanosť o stereotypoch.
- Zvýšiť informovanosť o dôsledkoch sexuálneho styku.
- Zvýšiť informovanosť o ochrane seba samého.

Zručnosti/kompetencie:

- Potvrdenie a pochopenie osobných hraníc.
- Zodpovedné sexuálne správanie.
- Pochopenie ľudského reprodukčného systému.

6: Real Life

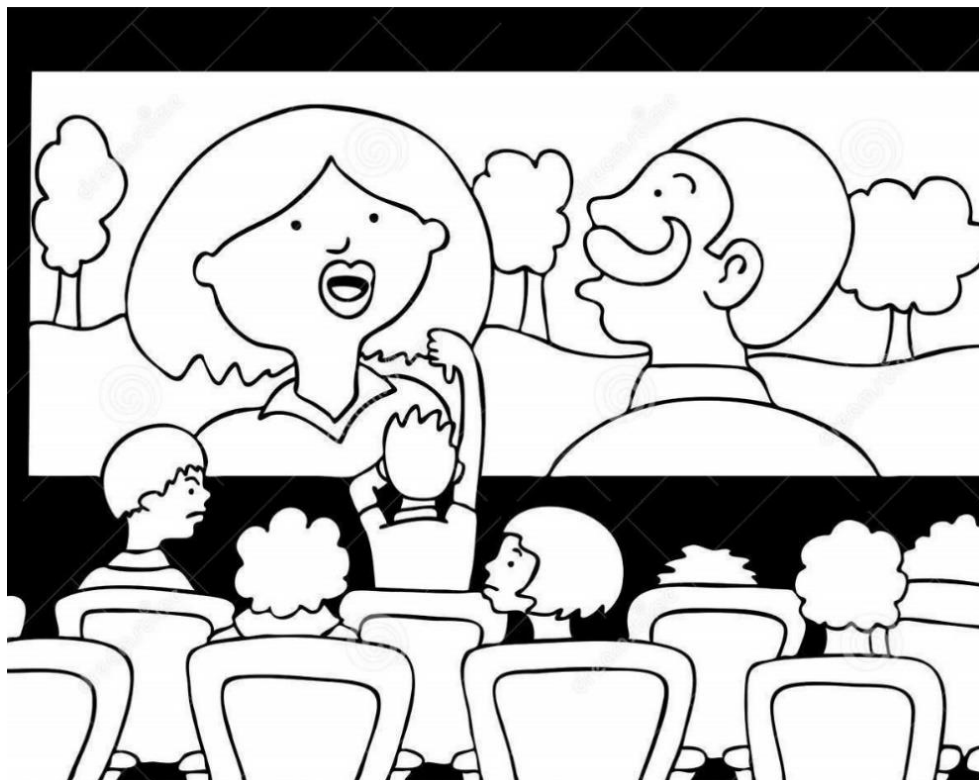
Rómska kultúra

6a0

Film o rómskej kultúre / ľudoch

Váš učiteľ vám ukáže film o rómskej kultúre / ľuďoch. Počas sledovania filmu sa snažte zapamätať čo najviac podrobností.

Nepoužívajte žiadne poznámky!

Obr. 1

Každý z vás musí položiť otázku týkajúcu sa konkrétneho detailu z filmu. Študent, ktorý správne zodpovie na najvyšší počet otázok, vyhrá túto súťaž!

Víťaz si urobí selfie a nahrá svoj obrázok.

6: Real Life

Rómska kultúra

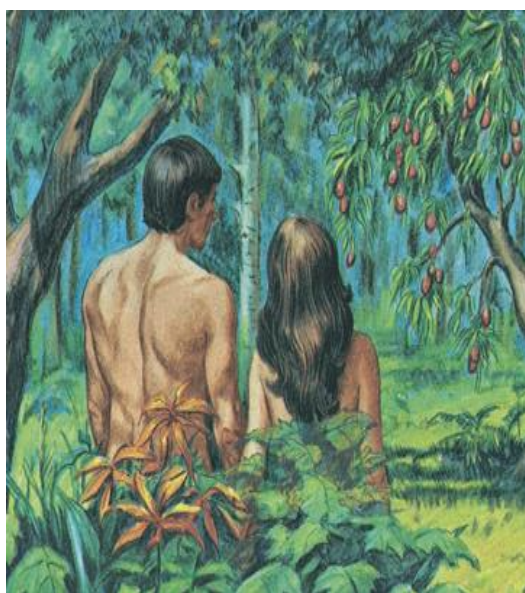
6a1.1

Odkiaľ pochádzajú ľudia?

Pozrite si nasledujúci krátky film:

<https://www.youtube.com/watch?v=11hJaI7qAtU>

- Nakreslite veľmi jednoduchý obraz z videa, ktorý sa vám najviac páčil.
- Vašu kresbu odfotíte a nahrajte ju.

Obr. 2

Obr. 3

Pre starších študentov:

- Snažte sa zoradiť videá na základe vašich preferencií - od najvierohodnejších až po najmenej dôveryhodné.

6: Real Life

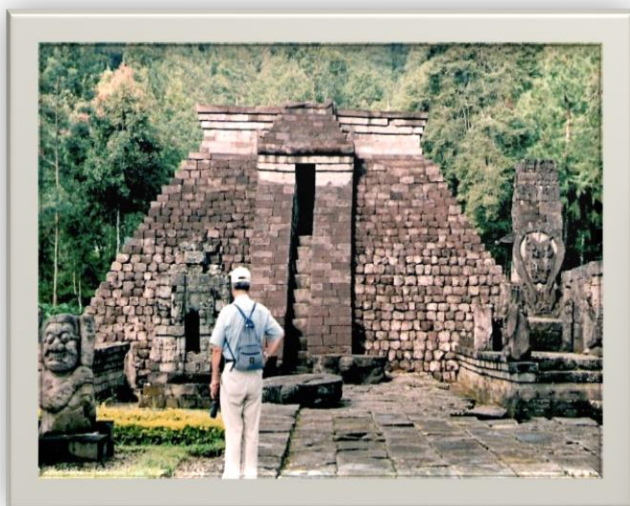
Rómska kultúra

6a1.2

Odkiaľ pochádzajú ľudia?

V tejto úlohe pracujte v trojčlenných skupinách.

- Vyhľadajte:
 - jednu mytologickú,
 - jednu náboženskú a
 - jednu vedeckú teóriu, odkiaľ pochádzajú ľudia.
- Každá skupina bude hrať role-play: Každý študent bude zastávať jednu z teórií (náhodne priradenú) a musí presvedčiť ostatných študentov v skupine, že jeho teória je správna.

Obr. 4

Obr. 5

Ďalší zo študentov odfotí skupinu počas diskusie a nahraje fotografiu.

6: Real Life

Rómska kultúra

6a1.3

Rómske legendy o pôvode ľudí

Táto úloha je vhodná pre starších študentov. Pozrite si nasledujúce video:

<https://www.youtube.com/watch?v=Q6wSLfGBVGY>

- Na základe filmu, ktorý ste práve videli nakreslite trasy, po ktorých sa Rómovia dostali z Indie do vašej krajiny.
- Teraz použite Ozobota. Na prázdny list papiera nakreslite rovnakú trasu. Uistite sa, že Ozobot bude zastavovať v hlavných mestách všetkých krajín, cez ktoré bude prechádzať.

Obr. 6

Predpokladajme, že tí istí ľudia cestujú do vašej krajiny dnes.

- Použite internet na nájdenie najrýchlejšej trasy z Indie do vašej krajiny. Zapište si podrobnosti na papier.
- Odfotťe všetky svoje výstupy a nahrajte ich.

Obr. 7

6: Real Life

Rómska kultúra

6a2.1

Typický deň v tvojej rodine (domáca úloha)

Obr. 8

Učítelia Vám dajú tri hárky papiera s nevyplnenou tabuľkou.

- Vašou úlohou je urobiť rozhovor s rodičmi a starými rodičmi o tom, čo robili počas bežného dňa, keď boli vo vašom veku.
- Zhrňte odpovede vašich rodičov do prvého hárku, odpovede vašich prarodičov do druhého hárku a vaše vlastné odpovede do tretieho hárku.

Príloha: Úloha 6a2.1 Plán bežného dňa

Časť bežného dňa	Moji rodičia / starí rodičia / moje vlastné odpovede:
<i>Ráno</i>	
<i>Obed</i>	
<i>Poobedie</i>	
<i>Večer</i>	
<i>Noc</i>	

6: Real Life

Rómska kultúra

6a2.2

Typický deň v tvojej rodine

- Vytvorte trojminútové video, ktoré zhrnie rozdiely v živote medzi vašimi starými rodičmi, rodičmi a vami.

Obr. 9

- Môžete do svojho videa pridať toľko efektov, koľko chcete.
- Výsledné video nahrajte.

Obr. 10

6: Real Life

Rómska kultúra

6a2.3

Film o bežnom dni

Obr. 11

Vypočuli ste si niekoľko príbehov o tom, ako vyzerá bežný deň ľudí z vašej komunity.

- Pracujte v štvorčlenných skupinách: filmový režisér, starý rodič, rodič a študent.
- Premýšľajte o obraze a scenári filmu: Tri deti, ktoré budú hrať v rôznych časových periódach (budú predstavovať svoj bežný deň, bežný deň rodičov a starých rodičov).
- Filmový režisér v skupine zaznamená video a následne ho nahrá.

6: Real Life	Rómska kultúra
6a3.1	Historická osobnosť

Vyhľadajte slávnu historickú rómsku osobnosť (online).

[alternatívne môže učiteľ oboznámiť študentov s niekoľkými slávnymi historickými rómskymi osobnosťami.]

Vyberte si jednu osobnosť a skúste o nej nájsť nejaké informácie.

Obr. 12

- Pripravte si krátky scenár, v ktorom budete zábavným spôsobom prezentovať vybranú osobnosť svojim spolužiakom.
- Prezentujte vybranú osobu a nechajte jedného z vašich spolužiakov natočiť video.
- Výsledné video nahrajte.

6: Real Life

Rómska kultúra

6a3.2

Súčasná osobnosť

Vyhľadajte slávnu súčasnú rómsku osobnosť (online).

[alternatívne môže učiteľ oboznámiť študentov s niekoľkými slávnymi súčasnými rómskymi osobnosťami.]

Vyberte si jednu osobnosť a skúste o nej nájsť nejaké informácie.

Obr. 13

- Pripravte si krátky scenár, v ktorom budete zábavným spôsobom prezentovať vybranú osobnosť svojim spolužiakom.
- Prezentujte vybranú osobu a nechajte jedného z vašich spolužiakov natočiť video.
- Výsledné video nahrajte.

6: Real Life	Rómska kultúra
6a3.3	Diskusia s rolovým modelom

Váš učiteľ pozval na diskusiu Róma/Rómku, ktorý/á je vo svojom živote úspešný/á. Pozvaná osoba sa sama predstaví.

Obr. 14

- Každý študent jej položí nejakú otázku.
- Jeden zo študentov natočí celú diskusiu na kameru.
- Výsledné video nahrajte.

6: Real Life**Rómska kultúra**

6a4.1

Hovoria všetci Rómovia rovnakým jazykom?

Predstavte si, že cudzinec prišiel do vášho mesta/obce. Chcete ho naučiť niekoľko fráz v rómskom jazyku.

Obr. 15

- Pripravte si slovník pre nasledujúce frázy (urobte trojjazyčný preklad: lokálny jazyk – anglický jazyk – rómsky jazyk):
 - Ahoj! Ako sa máš? Vďaka, dobre. A ty?
 - Ahoj! Volám sa ... Ako sa voláš ty?
 - Ďakujem veľmi pekne. Niet za čo.
 - Dobré ráno. Dobrý deň. Dobrý večer.
 - Dovidenia. Dobrú noc.
 - Ospravedlňte ma. Prepáčte.
 - Všetko najlepšie k narodeninám!
- Teraz musíte vymyslieť päť ďalších fráz a preložiť ich!
- Vytvorte fotografiu svojho slovníka a nahrajte ju.

6: Real Life**Rómska kultúra**

6a4.2

Hovoria všetci Rómovia rovnakým jazykom?

Obr. 16

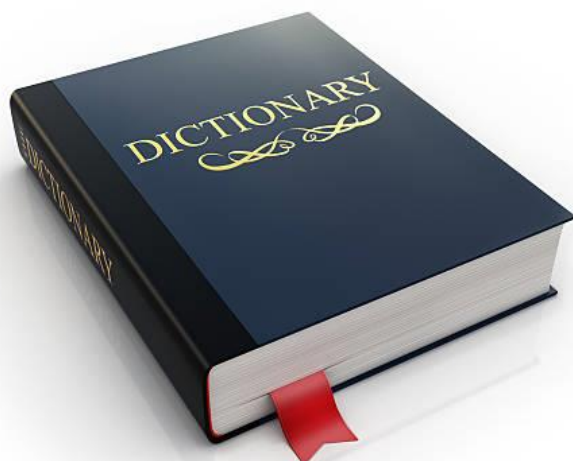
Túto úlohu vypracujte vo dvojici.

- Vašou úlohou je vytvoriť inštruktážne video o tom, ako povedať frázy z predchádzajúcej úlohy v rómskom jazyku.
- Prvý študent povie frázu v angličtine, druhý študent povie rovnakú vetu v rómskom jazyku. Potom sa vymenia.
- Celé inštruktážne video natočte a následne ho nahrajte.

6: Real Life	Rómska kultúra
6a4.3	Hovoria všetci Rómovia rovnakým jazykom?

Rovnako ako vy, študenti z iných miest tiež museli vytvoriť inštruktážne video o výslovnosti niekoľkých viet v anglickom a rómskom jazyku.

Obr. 17

Pozrite si videá z iných miest a porovnajte rozdiely vo výslovnosti fráz.

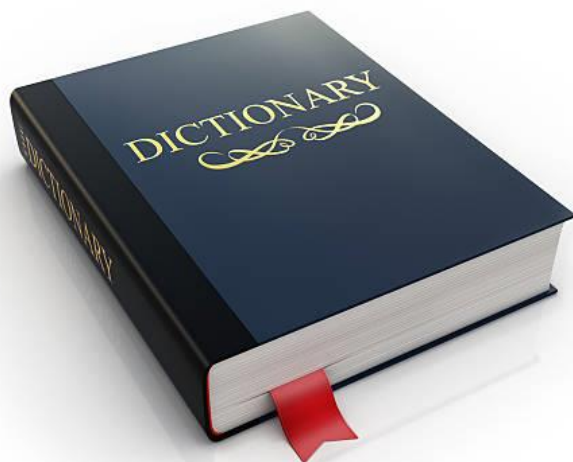

6: Real Life

Rómska kultúra

6a4.4

Rómsky slovník

Obr. 18

Spoločne s ostatnými spolužiakmi napíšte 100 slov, ktoré považujete vo vašom každodennom živote za dôležité.

- Preložte všetky slová do anglického jazyka a rómskeho jazyka.
- Nahrajte kópiu slovníka.

6: Real Life	Rómska kultúra
6a5	Roma traditions

Odpovedzte na nasledujúcu otázku: **"Aké sú najdôležitejšie oslavy vo vašej komunite?"**

Obr. 19

- Vyberte jednu z uvedených osláv.
- Vyhľadajte na internete obrázky týkajúce sa danej udalosti a stiahnite ich.
- Zo stiahnutých obrázkov vytvorte koláž. Ak chcete byť kreatívnejší, vytvorte zaujímavý tvar koláže.
- Buďte ešte viac kreatívni a pridajte do koláže svoje obľúbené efekty!
- Výslednú koláž nahrajte.

6: Real Life	Rómska kultúra
6a6	Ako pripraviť tvoje obľúbené tradičné jedlo?

Pozrite si nasledujúce videá:

<https://www.youtube.com/watch?v=Imtt-s3uoBU>

https://www.youtube.com/watch?v=QTTzWtwP_x4

- Zamyslite sa nad svojim obľúbeným tradičným jedlom pripravovaným vo vašej komunite.
- Viete, ako ho pripraviť? Napíšte si recept!

Obr. 20

- Zahrajte si krátke vtipné video, v ktorom budete predstierať, že pripravujete jedlo. Uistite sa, že jeden z vašich spolužiakov vás natáča.
- Výsledné video nahrajte.

6: Real Life

Rómska kultúra

6a7.1

Mohol by si byť módnym dizajnérom?

Obr. 21,22

Obr. 23,24

Pozrite sa na vzorky náčrtov módnych návrhov.

- Vyberte si jeden z náčrtov, ktorý vám poskytli vaši učitelia a pokúste sa ho replikovať.
- Vytvorte obrázok svojho náčrtu a nahrajte ho.

Príloha: Úloha 6a7.1 Náčrty

Obr. 25

6: Real Life

Rómska kultúra

6a7.2

Mohol by si byť módnym dizajnérom?

Obr. 26

- Porozmýšľajte nad rôznymi časťami odevu a vytvorte náčrt.
- Namiesto ich vyfarbenia použite malé časti starého oblečenia (dajú vám ich učitelia).
- Prezентуйте svoj náčrt svojim spolužiakom. Povedzte im, kto by mal nosiť daný odev, v akom období, na akú príležitosť, aký materiál bol použitý atď.
- Uistite sa, že jeden z vašich spolužiakov vás natáča a video nahrá.

6: Real Life

Rómska kultúra

6a7.3

Ručné práce

Pozrite si nasledujúce videá:

<https://www.youtube.com/watch?v=sYD0HuvtSs0>

<https://www.youtube.com/watch?v=g-XldoVr0SI>

Obr. 27

Učitelia vám poskytnú vzorky rôznych materiálov.

- Vašou úlohou je vytvoriť ručne vyrobené výrobky, napríklad šperky, ktoré by sa mohli vo vašej komunite nosiť.
- Po dokončení urobte snímku a nahrajte ju.
- Následne rozdeľte vytvorené šperky na polovicu a pošlite ich kamarátom z iných krajín! Neskôr tiež dostanete šperky z týchto dvoch miest!

6: Real Life	Rómska kultúra
6a8	Máme radi hudbu a tanec!

Hlasujte vo svojej triede za najobľúbenejšiu rómsku pesničku.

Obr. 28

- Použite Makey Makey na prehratie zvolenej pesničky.
- Nacvičte si spev a hudbu.
- Pripravte si jednoduchý scenár pre hudobné video. Nezabudnite zahrnúť aj anglický preklad, ktorý budú súčasťou titulkov!
- Následne pomocou scenára natočte hudobné video pre svoju pesničku. Urobte to najprofesionálnejšie ako viete. Nezabudnite zahrnúť anglické titulky!
- Nahrajte konečnú verziu vášho hudobného videa.

6: Real Life

Rómska kultúra

6a9.1

Rozprávky: Dobro vždy porazí zlo!

Porozprávajte sa so svojimi rodičmi a starými rodičmi o rozprávkach, ktoré poznajú a zhromaždíte ich.

Obr. 29

Vyberte si jednu, ktorá sa vám najviac páči a porozprávajte ju svojim spolužiakom.

6: Real Life	Rómska kultúra
6a9.2	Rozprávky: Dobro vždy porazí zlo! Scenár

Obr. 30

Každý z vás teraz povie svojim spolužiakom, ktorá je jeho najobľúbenejšia rozprávka.

- Všetci v triede musia hlasovať a rozhodnúť sa, ktorá rozprávka bude použitá na tvorbu videa.
- Spolu so svojimi spolužiakmi pracujete na technickom scenári (rukopis, kostým, hudba). Dĺžka videa by mala byť 15-20 minút.
- Uistite sa, že sa vo videu objaví: tradičné oblečenie, pesničky, jedlo, titulky. Taktiež sa uistite, že hudba bude prehrávaná pomocou Makey Makey.
- Nahrajte prvú verziu svojho videa.

6: Real Life	Rómska kultúra
6a9.3	Rozprávky: Dobro vždy porazí zlo! Post-editovanie

Obr. 31

- Vaše video by malo obsahovať anglické titulky textov používaných vo videu.
- **Dobrovoľná úloha:** Alternatívne môžete vytvoriť dabovanú verziu – v tvojom lokálnom rómskom jazyku.
- Nahrajte konečnú verziu/konečné verzie vášho videa.

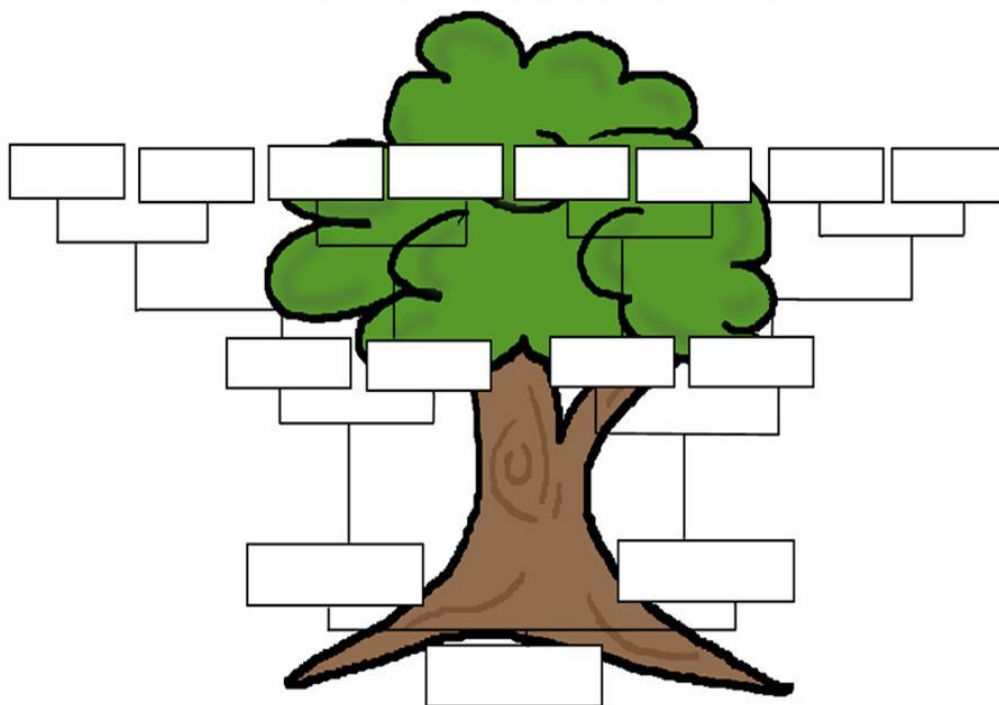
6: Real Life

Rómska kultúra

6a10.1

Rodostrom

MY FAMILY TREE

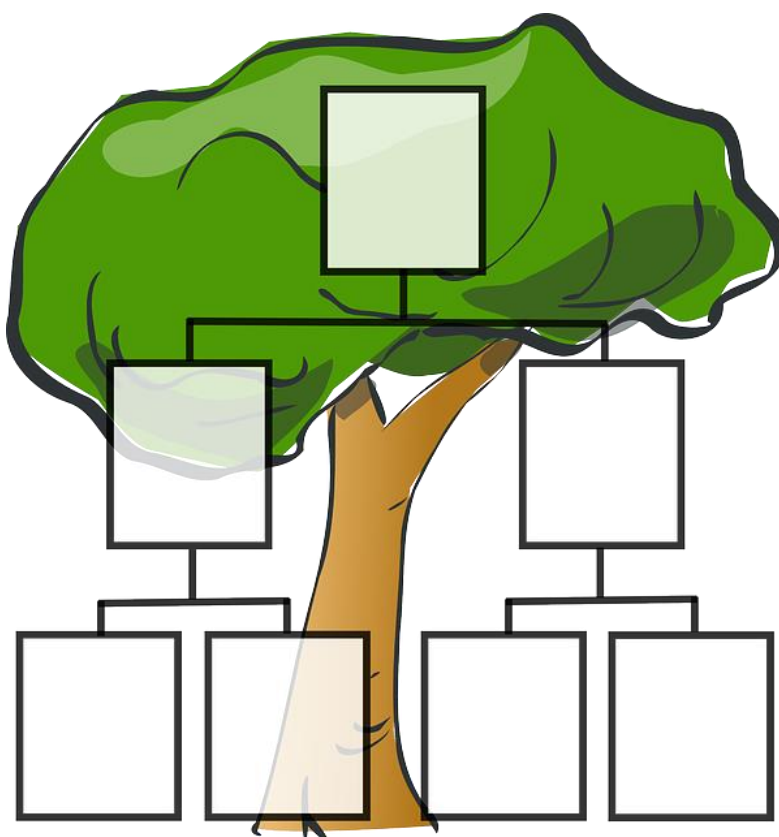

Obr. 32

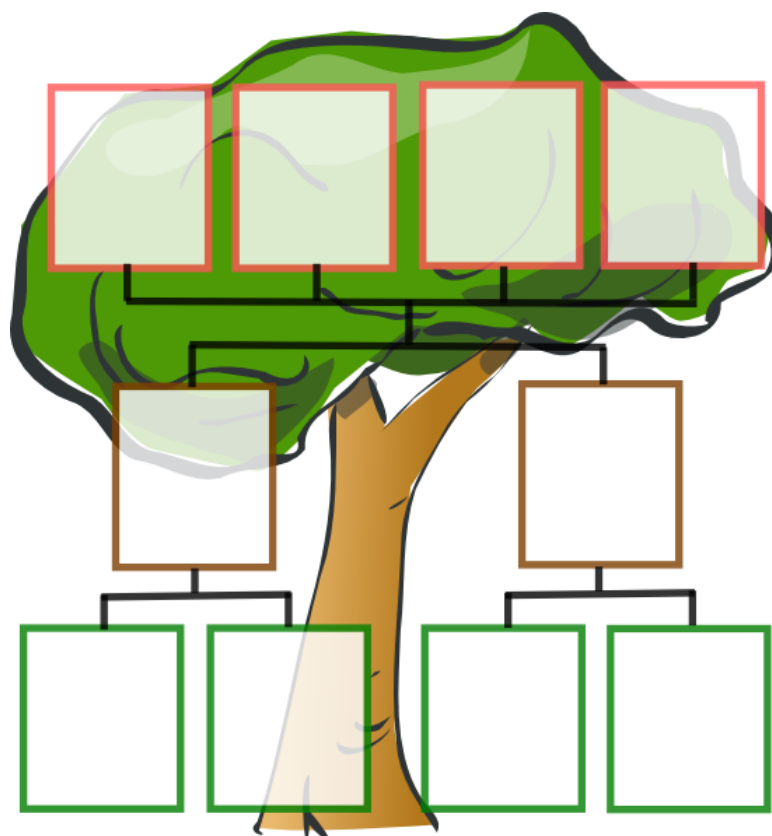
Dostali ste prázdny rodostrom.

- Napište svoje meno na hornú časť stromu.
- Vytvorte rodostrom.
- Urobte fotografiu svojho rodostromu a nahrajte ju!

Príloha: Úloha 6a10.1 Rodostrom

Obr. 33

Obr. 34

6: Real Life**Rómska kultúra**

6a10.2

Moja rodina ako jednoduchá firma

Obr. 35

Máte pred sebou papier so zoznamom rôznych činností.

- Vašou úlohou je pre každú činnosť priradiť všetkých členov rodiny, ktorí sú osobne zapojení do týchto činností.
- Po dokončení, na základe vašich odpovedí, identifikujte (zakrúžkujte) hlavu vo vašej domácnosti.
- Vyfoťte vaše odpovede a fotku nahrajte.

Príloha: Úloha 6a10.2 Tabuľka aktivít

Členovia rodiny: *matka, otec, stará mama, starý otec, starší súrodenec(i), mladší súrodenec(i), ja sám.*

Činnosť	Člen(ovia) rodiny zapojený do činnosti
Zarábanie peňazí	
Rozhodovanie o tom, čo sa bude nakupovať	
Nakupovanie	
Rozhodovanie o tom, čo sa bude variť	
Varenie	
Domáce práce	
Rozhodovanie o rozdelení úloh v domácnosti	
Štúdium	

6: Real Life	Rómska kultúra
6a10.3	Hierarchia v tvojej komunite

Vaši učitelia vám povedia niekoľko slov o profesiách (ľuďoch), ktorí majú právomoc rozhodovať vo vašej komunite. Môže ísť o: formálnych / neformálnych vodcov, riaditeľa, učiteľa, kňaza atď.

- Pracujte vo dvojiciach.
- Vyberte jednu osobu (profesiú).
- Následne budete hrať role play (najprv si pripravte scenár!): Prvý študent bude hrať "Vybranú osobu", druhý študent bude hrať "Bežného občana" z vašej komunity.

A. "Bežný občan" prichádza k "Vybranej osobe" a vysvetľuje problém, ktorým potrebuje vyriešiť. "Vybraná osoba" sa správa vhodne a má snahu problém vyriešiť.

B. Teraz sa vymeníte: Prvý študent sa stáva "Vybranou osobou" a druhý študent "Bežným občanom". "Bežný občan" prichádza k "Vybranej osobe" a vysvetľuje problém, ktorý potrebuje vyriešiť. "Vybraná osoba" sa správa nevhodne a nemá snahu problém vyriešiť predstierajúc, že je príliš zaneprázdnená.

Obr. 36

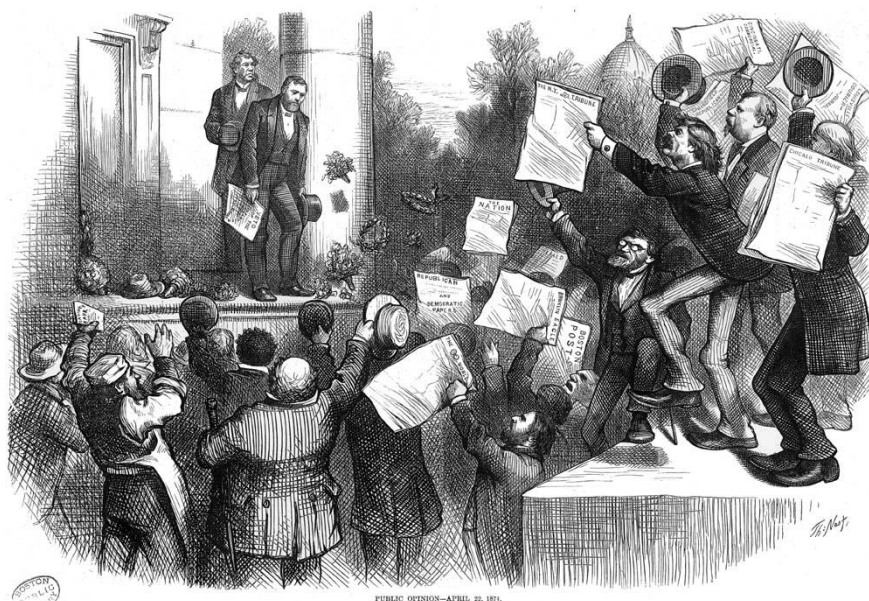
- Uistite sa, že role play je zaznamenaný a nahrajte video!

6: Real Life	Rómska kultúra
6a10.4	Vodca vašej triedy

Každý z vás je kandidátom na lídra vašej triedy.

- Pripravte si krátku reč - kampaň (do 2 minút), ktorá presvedčí vašich spolužiakov, aby za vás hlasovali.
- Každý z vás napíše na list papiera písmeno "A" alebo "B".

Obr. 37

Úloha pre študentov s písmenom "A": Na ďalší list papiera napíšte meno spolužiaka, za ktorého chcete hlasovať - podľa vašich osobných preferencií.

Úloha pre študentov s písmenom "B": Na ďalší list papiera napíšte meno spolužiaka, za ktorého podľa vás hlasoval učiteľ – napr. na základe toho, čo ste videli / počuli, musíte uhádnuť za koho váš učiteľ hlasoval.

- Učiteľ porovná a vyhodnotí výsledky.
- Jeden zo študentov spraví fotografiu "vítěza(ov)" a fotografie nahrá.

6: Real Life

Rómska kultúra

6a11.1

Aká je tvoja vysnívaná práca?

Pozrite si nasledujúcu web stránku:

<http://www.lahkopoanglicky.estranky.sk/fotoalbum/slovicka/profesie-a-kostymy.-.html>

Obr. 38

Vyberte si jednu z profesií a povedzte svojim spolužiakom niekoľko slov o tejto profesii:

- Názov profesie
- Akú činnosť musí zamestnanec v danej profesii vykonávať
- Akú školu je potrebné ukončiť, pre vykonávanie danej profesie.
- Poznáte nejakých ľudí, ktorí vykonávajú danú profesiu?
- Prečo ste si zvolili práve túto profesiu?

Uistite sa, že vaše vystúpenie je natočené a nahrané!

6: Real Life

Rómska kultúra

6a11.2

Ako zvyčajne pracujú ľudia v mojej komunite?

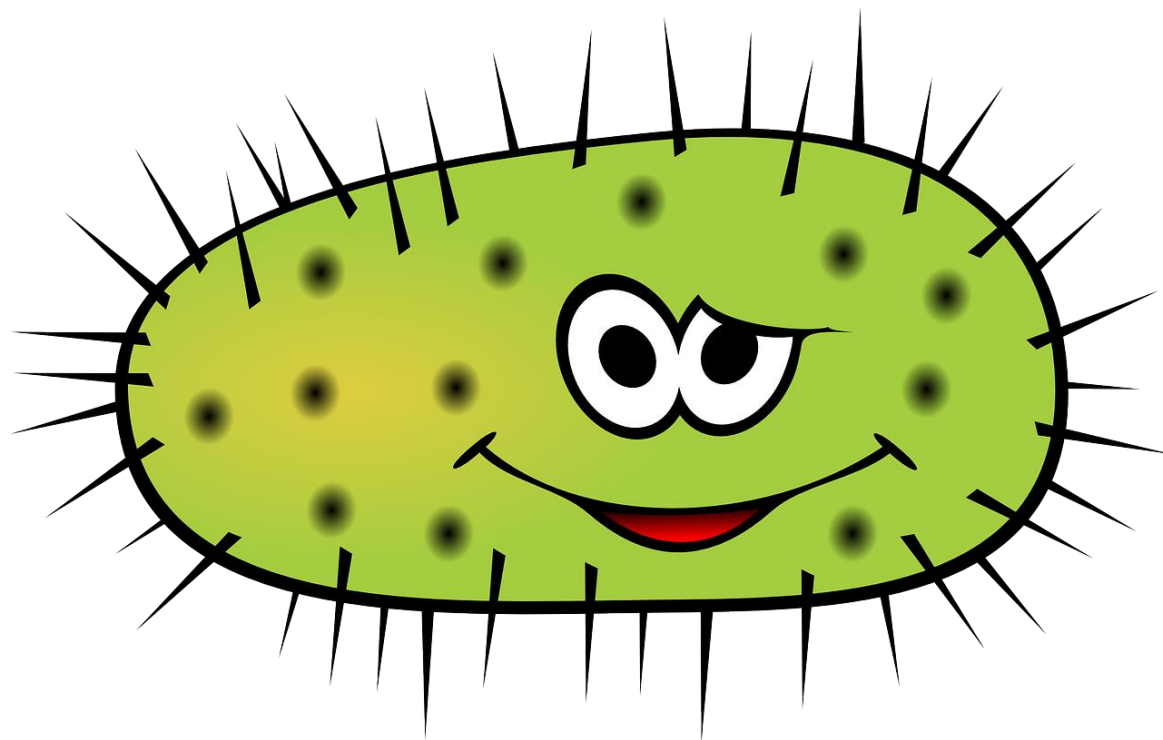
Obr. 39

Premýšľajte nad pracovnou profesiou vykonávanou niekým z vašej komunity.

- Napíšte názov zvolenej profesie na list papiera. Nehovorte o nej nikomu!
- Dajte papier svojmu učiteľovi.
- Vašou úlohou je danú profesiu znázorniť (bez akýchkoľvek slov! Len pantomíma!) Vaši spolužiaci musia hádať názov profesie, ktorú ste si vybrali.
- Uistite sa, že vaše vystúpenie je natočené a nahrané!

6: Real Life	Hygiena
6b1.1	Baktérie a vírusy

Obr. 40

Nájdite a pozrite si kreslené videa, kde študenti môžu vidieť baktérie a vírusy a ich činnosť na ľudské telo

<https://www.youtube.com/watch?v=EN0qtYIP9IU> HU

<https://www.youtube.com/watch?v=4IMCak5S5JM> SK

<https://www.youtube.com/watch?v=Zj6G986lpag&list=PLEB70794BC8280565> EN

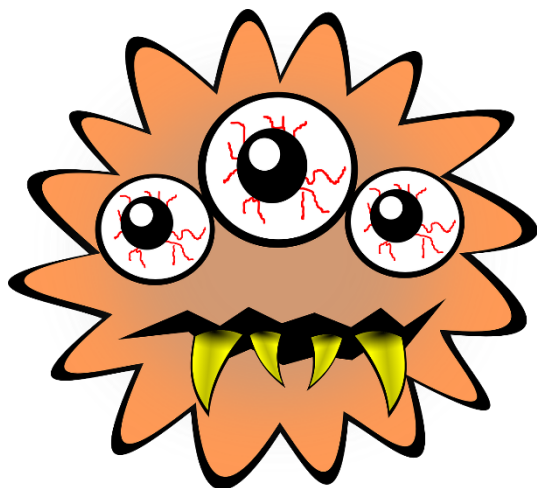
6: Real Life

Hygiena

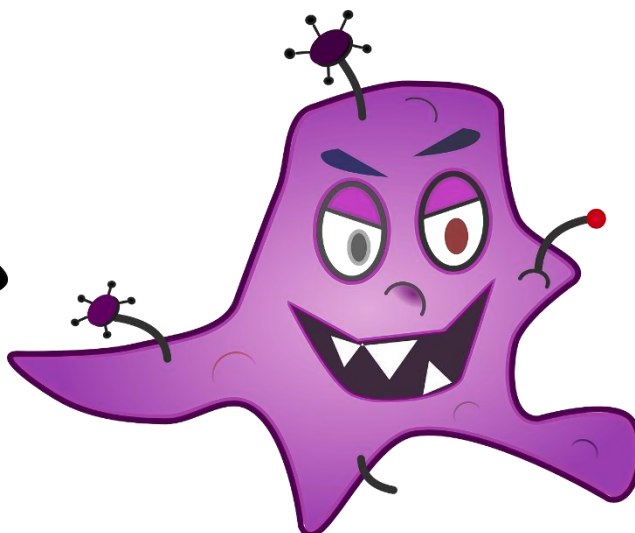
6b1.2

Baktérie a vírusy

Po tom, ako si pozriete videá, vyberte si baktériu alebo vírus, ktorá sa vám najviac páči.

Obr. 41

Obr. 42

- Nakreslite túto baktériu alebo vírus.
- Napíšte stručný popis tejto baktérie alebo vírusu.
- Obrázok nahrajte.

6: Real Life	Hygiena
6b2	Osobná hygiena

So svojimi spolužiakmi prediskutujte odpovede na nasledujúce otázky. Odpovede môžete vyhľadať aj na internete.

- Čo je to osobná hygiena?
- Prečo je osobná hygiena dôležitá?

Obr. 43

Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:

<https://www.youtube.com/watch?v=jQ2e0KH5WrI>

<https://www.youtube.com/watch?v=rTBVJ3Bu-5g>

- Vytvorte si vlastné video, kde prezentujete osobnú hygienu.
- Natočte video a nahrajte ho.

6: Real Life	Hygiena
6b3.1	Lekári, ktorých treba navštíviť

So svojimi spolužiakmi prediskutujte odpoveď na otázku **“Ktorých lekárov by ste mali navštíviť?”**. Odpovede vyhl'adajte na internete.

- Vyhl'adajte na internete, aké rôzne typy lekárov sú vo vašom okolí.
- Študenti hrajú zábavne hry
 - **“lekár a jeho pacient”** - Jeden študent je pacient a má zdravotný problém, iní študenti sú lekári a on musí prísť k tomu správne.
 - **„zábavné choroby“** – Video o tom, ako je jeden študent chorý a lekár ho má liečiť.

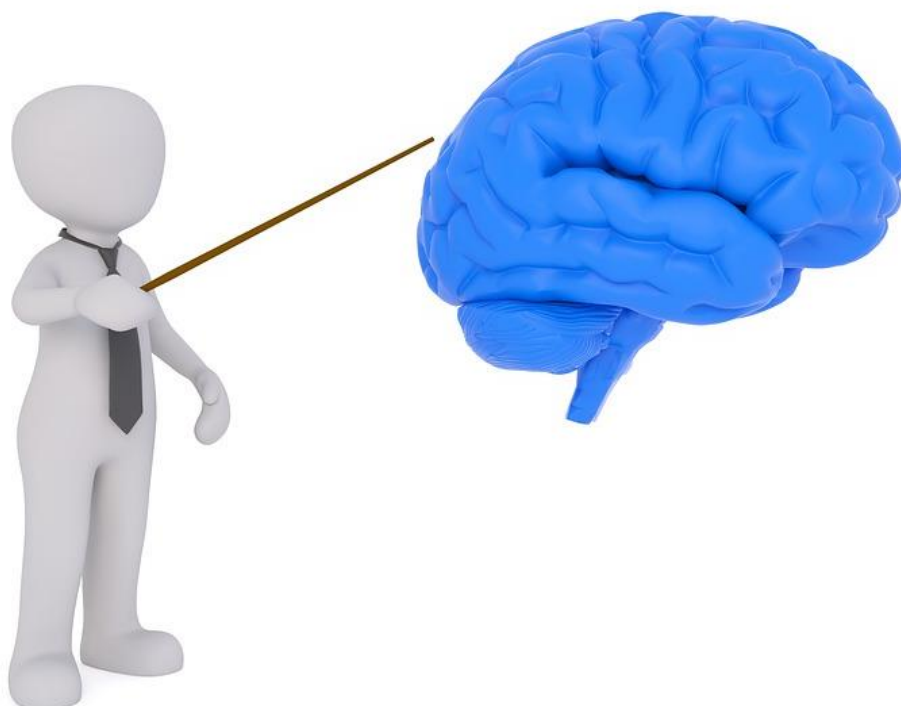

Obr. 44

Natočte a nahrajte video.

6: Real Life	Hygiena
6b3.2	Lekári, ktorých treba navštíviť

Obr. 45

- Nakreslite ľudské telo a najdôležitejšie orgány.
- Priradte lekára k orgánom resp. častiam tela, ktoré lieči.
- Nahrajte obrázok.

6: Real Life

Hygiena

6b4

Rodinný doktor

Obr. 46

- Prezentujte sa pred spolužiakmi:
 - Ako sa vy a vaša rodina chráni pred rôznymi chorobami.
 - Ako vy a vaša rodina liečite rôzne zranenia alebo choroby.
 - Kto je váš rodinný lekár a kde pracuje.
- Natočte vašu prezentáciu.
- Video nahrajte.

6: Real Life	Hygiena
6b5	Zubár

So svojimi spolužiakmi prediskutujte odpovede na nasledujúce otázky. Odpovede môžete vyhľadať aj na internete.

- Viete ako sa nazývajú vaše zuby?
- Prečo potrebujeme zubára?
- Ako často by sme mali navštíviť zubára?
- Existujú nejaké rozdiely medzi zubnými pastami? Vyhľadajte aké rôzne zubne pasty poznáme a popíšte ich rozdiel.
- Ako správne čistiť zuby?

Obr. 47

Obr. 48

Internetové zdroje:

<https://www.youtube.com/watch?v=hDZXSMU2IAk>

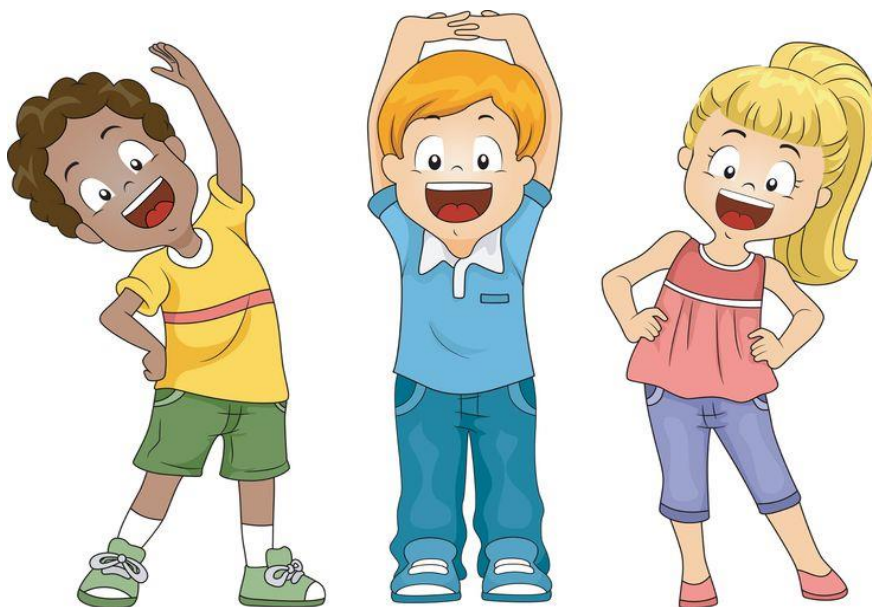
<https://www.youtube.com/watch?v=Ao1YYbBpqM0>

- Nahrajte video na ktorom ukážete správnu techniku čistenia zubov.
- Nahrajte video.

6: Real Life	Hygiena
6b6	Fyzická aktivita

So svojimi spolužiakmi prediskutujte odpoveď na otázku **“Prečo je pre nás fyzická aktivita dôležitá?”**. Odpovede vyhl'adajte na internete.

Obr. 49

- Zaznamenajte video, kde opíšete alebo ukážete akú fyzickú aktivitu robíte počas svojho voľného času.
- Vytvorte plagát s rôznymi fyzickými aktivitami. Porovnajte „dobré“ a „zlé“ aktivity.
- Obrázok a video nahrajte.

6: Real Life

Hygiena

6b7

Vitamíny

Obr. 50

So svojimi spolužiakmi prediskutujte odpovede na nasledujúce otázky.

- Aké druhy vitamínov poznáme?
- Môžu žiť ľudia bez vitamínov?
- Ako môžeme získať vitamíny?

Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:

<https://www.youtube.com/watch?v=ISZLTJH5IYg&t=71s>

<https://www.youtube.com/watch?v=FmafhSMv0e0>

- Vytvorte plagát, na ktorom budú vitamíny spojené s potravinami, z ktorých ich môžeme získať.
- Nahrajte fotku plagátu.

6: Real Life	Hygiena
6b8.1	Pitný režim

So svojimi spolužiakmi prediskutujte odpoveď na otázku “Ktorých lekárov by ste mali navštíviť?”. Odpovede vyhľadajte na internete.

Obr. 51

Obr. 52

Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:

https://www.youtube.com/watch?v=ppFqnVHgO_E

<https://www.youtube.com/watch?v=9iMGFqMmUFs>

- Študenti zahrajú scénu “čo sa stane keď človek je dehydratovaný”.
- Natočte video a nahrajte ho.

6: Real Life

Hygiena

6b8.2

Pitný režim

Obr. 53

- Nakreslite ľudské telo a označte podiel vody v našom tele.
- Vytvorte koláž, kde predstavíte tekutiny ktoré pomáhajú zvýšiť hladinu tekutín v našom tele a ktoré nie.
- Obrázok nahrajte.

6: Real Life	Hygiena
6b9	Drogy

So svojimi spolužiakmi prediskutujte odpovede na nasledujúce otázky. Odpovede môžete vyhľadať aj na internete.

- Čo sú to drogy?
- Ako ovplyvňujú ľudské telo drogy?
- Prečo si drogy nebezpečne?
- Ako pomôcť osobe, ktorá je závislá?

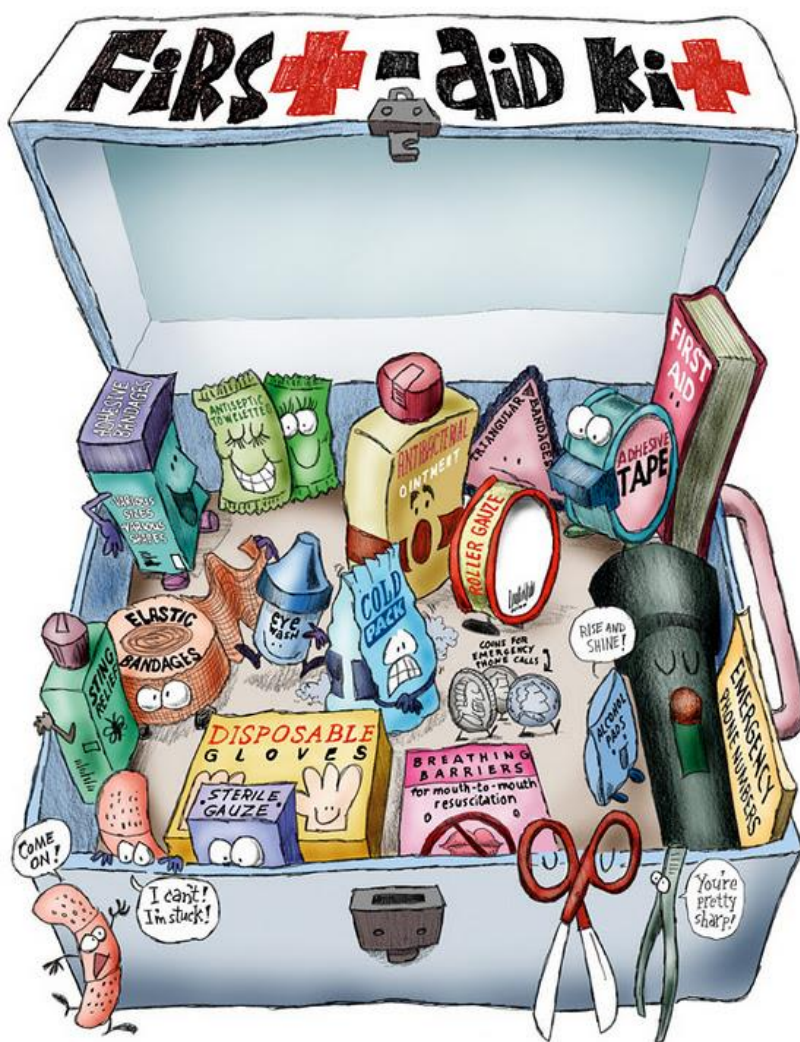
Obr. 54

- Vytvorte plagát, ktorým varujete ostatných o nebezpečenstve užívania drog.
- Obrázok nahrajte.

6: Real Life	Hygiena
6b10	First aid basics

Na internete vyhľadajte odpovede o tom ako podať prvú pomoc pri rôznych zlomeninách, ranách, popáleninách a pod.

Obr. 55

Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:

<https://www.youtube.com/watch?v=PXL4DWE5amo>

<https://www.youtube.com/watch?v=Zv1h4SKozcE>

- Vytvorte video kde natočíte ako dávate svojmu priateľovi prvé pomoc.
- Nahrajte video.

6: Real Life	Vzťahy
6c1	Vzťahy v mojej triede

Napíš na papier svoje meno a nakresli naň svoju ruku. Pošli papier ostatným žiakom v triede.

Obr. 56

- Na papier, ktorý si dostal napíš niečo pekné o osobe, ktorej „ruku“ máš pred sebou (zručnosti, talenty, pozitívne osobnostné vlastnosti, ...)
- Odfoť svoju kresbu a nahraj ju. Ak chceš, môžeš urobiť aj video, kde nám ukážeš, ktorá spätná väzba sa ti páčila najviac. Tiež ho nahraj.

Obr. 57

- Vytvorte plagát, ktorý nazvete **„Naša stena priateľstva“**. Mal by imitovať tehlovú stenu. Vytvorte veľa papierových „tehliel“. Každý z vás bude mať svoju vlastnú tehlu so svojim menom. Upravte si ju ako chcete – pridajte kresby, vyberte si rôzne farby (*Pozn. – viac kreslenia ako písania*).
- Ostatné tehly môžu obsahovať rôzne položky:
 - Papierové ruky z predošlej úlohy,
 - Fotky, kde trieda robila niečo spoločne – fotky z vyplňania úloh z predošlých boxov, fotky z výletov, školských podujatí,
 - Odkazy – krátke vety, ktorými môžete zdieľať svoju skúsenosť (napr. „Ďakujem svojmu učiteľovi za to, že pripravil takú zábavnú hodinu“, „Ďakujem Michalovi za to, že mi pomohol s domácou úlohou“, ...),
 - Citáty – o priateľstve, z pesničiek, ...

Nemusíte stenu dokončiť počas jedného stretnutia. Tehly môžete pridávať aj po skončení boxu.

- Urobte niekoľko fotografií steny a zoradte ich chronologicky (prázdna stena na začiatku, s niekoľkými vyplnenými tehliami, s takmer všetkými vyplnenými tehliami,...).

6: Real Life	Vzťahy
6c2	Rôzne úrovne vzťahov

- Vezmite si kus papiera a rozdeľte ho na štyri sekcie. V každej sekcii popíšte nasledujúce kategórie vzťahov. Pokúste sa pridať ľudí, ktorých osobne poznáte a patria do niektorej z kategórií:
 - kamaráti,
 - priatelia,
 - romantické vzťahy – chlapec a dievča,
 - záväzné vzťahy – rodina (rodičia, partneri, ktorí spolu žijú, zvyčajne majú aj deti).
- Urobte rozhovor so svojimi rodičmi. Spýtajte sa ich, kedy sa spolu stretli prvýkrát a stali sa kamarátmi. Ako sa ich kamarátstvo zmenilo na priateľstvo. Kedy spolu začali chodiť a mať romantický vzťah. Kedy si založili rodinu. Graficky znázorníte to, čo ste zistili v trojuholníku nižšie.

- Nahrajte fotku svojej kresby.
- Rozdeľte sa v triede do štyroch skupín. Každá skupina si vyberie jednu kategóriu a pripraví scénu. Natočte svoje scény na video. Pokúste sa zahrať to, ako sa ľudia z každej kategórie správajú jeden k druhému, o akých témach hovoria, ako trávia svoj voľný čas, ako často sa stretávajú, ... Nahrajte svoje video.
- Teraz nakreslite srdce a rozdeľte ho na toľko častí, koľko je vo vašom okolí ľudí, ktorých máte radi. Napíšte meno do každej časti srdca. Do ktorej kategórie spadajú jednotlivé osoby?

6: Real Life

Vzťahy

6c3

Randenie

Obr. 58

Prečítajte si začiatok príbehu

„Michal sa o polnoci objavil na diskotéke. Zábava bola v plnom prúde. Dobrá hudba, pekné dievčatá. Pozrel sa na ňu ako tancuje na parkete. Užívala si tanec a on sa s ňou chcel stretnúť. ...“

- Teraz sa pokúste tento príbeh zahrať a vytvorte vlastné pokračovanie a záver. Ako príbeh pokračoval? Čo sa stalo potom?
- Odfotťe váš návrh toho, ako by mal príbeh pokračovať a nahrajte fotku.

Obr. 59

- Rozdeľte sa v triede do skupín. Dievčatá budú tvoriť jednu skupinu a chlapci budú v druhej skupine. Chlapci hrajú Michala a dievčatá dievča z parketu. V každej skupine si premyslite a spíšte svoje nápady ako by mal príbeh pokračovať. Potom vyberte najlepší scenár a natočte podľa neho krátky film.

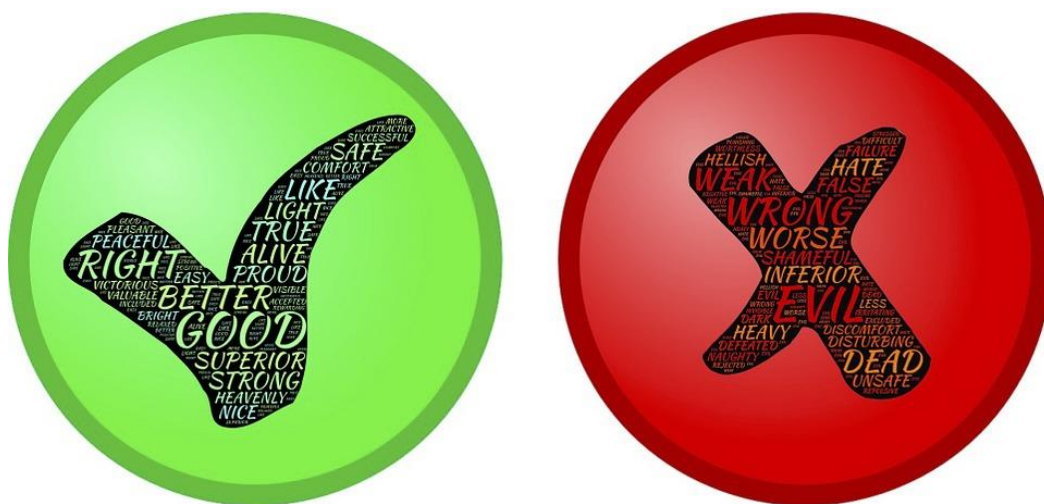
Zdroje obrázkov sú uvedené v zozname obrázkov

6: Real Life	Vzťahy
6c4	Priateľské a nepriateľské správanie

Prečítajte si nasledujúce situácie:

- Do triedy príde nové dievča. Vyzerá trochu osamelo, tak sa jej spýtaš, či by s tebou chcela ísť na hojdačky.
- Svojmu priateľovi práve rozprávaš o skvelom výlete, na ktorom si bol cez víkend a on stále hovorí len o tom, čo robil cez víkend on a nespýta sa ťa na nič, čo sa týka tvojho výletu.
- Tvoja kamarátka ti dovoľí vziať si jej obľúbenú bábiku domov na noc, aby si sa s ňou mohla hrať.
- Chlapec v tvojej triede vždy hádže loptu príliš silno keď hráte vybíjanú.
- Tvoj priateľ je dobrý v trikoch na trampolíne. Ty nie si taký dobrý a často robíš chyby. Nikdy sa ti nesmeje. Vždy ti povie niečo milé, keď sa ti niektorý trik podarí.

Obr. 60

- Teraz krátko diskutujte o nasledujúcich otázkach:
 - Ktoré príklady reprezentujú priateľské a ktoré nepriateľské správanie?
 - Ako sa cítime, keď sú ľudia k nám priateľskí?
 - Ako sa cítime, keď sú ľudia k nám nepriateľskí?
- Pripravte si scénu, v ktorej zahráte, čo treba robiť, keď sa k vám niekto správa nepriateľsky a ako vyzerá priateľské správanie. Urobte video a nahrajte ho.

6: Real Life	Vzťahy
6c5	Šikanovanie

Pozrite si nasledujúce videá:

<https://www.youtube.com/watch?v=AcZmrp-3yCs>

<https://www.youtube.com/watch?v=CrOL1Yrr944>

Počuli ste už niekedy o šikanovaní? Pokúste sa zamyslieť nad nasledujúcimi témami:

- Aké môžu byť dôvody šikanovania?
- Aké sú formy šikanovania?
- Kde môže šikanovaná osoba požiadať o pomoc?
- Čo môžeme my sami urobiť, keď vidíme, že sa niekto k inej osobe nespráva pekne?

Obr. 61

- Vyfarbite obrázok hore. Použite zelenú farbu pre obeť šikanovania a červenú farbu pre osoby, ktoré šikanujú.
- Teraz je vaša úlohou stať sa tvorcom videa. Pripravte vzdelávacie video pre ostatné deti:
 - Natočte niekoľko príkladov, v ktorých vysvetlíte, ako šikanovanie môže vyzerať a ako by sa takéto situácie mohli vyriešiť. Pripravte video s dvoma scenármi – jeden s vhodným správaním a jeden s nevhodným správaním.
- Nahrajte video.

6: Real Life	Vzťahy
6c6	Konverzačné tipy

Niekedy sa potrebujeme rozprávať s osobou, ktorú veľmi dobre nepoznáme alebo s osobou, s ktorou sa nemáme o čom rozprávať. Ktoré konverzačné témy môžete zahrnúť do konverzácie? Aké otázky nie sú vhodné?

Obr. 62

- Zoradíte nasledujúce témy do dvoch kategórií: vhodné a nevhodné konverzačné témy:
 - Rozprávanie sa o počasí.
 - Pýtať sa ženy na jej vek.
 - Rozprávanie sa o politike.
 - Rozprávanie vtipných príbehov zo života.
 - Hovoriť o zlých zvykoch spolužiakov.
 - Rozprávanie sa o domácom miláčikovi.
 - Vymýšľanie klamstiev o spolužiakoch.
- Natočte scénu konverzácie v týchto situáciách (vyberte si 4 z nich):
 - Konverzácia v reštaurácii.
 - Konverzácia na autobusovej zastávke, keď má autobus 60-minútové meškanie.
 - Konverzácia v nemocnici, keď už veľmi dlho čakáte na doktora.
 - Konverzácia v škole s novým spolužiakom v triede.
 - Konverzácia na školskej súťaži so študentom z inej školy.
 - Konverzácia so vzdialeným príbuzným, ktorého ste nikdy predtým nevideli.
 - Konverzácia s neznámym človekom – mali by ste sa s ním rozprávať? Ako sa zachovať v takejto situácii?
- Natočte video každej scény. Môžete pridať 3 príbehy zo svojho života v prípade nudnej konverzácie.
- Nahrajte video.

6: Real Life

Vzťahy

6c7

Rodiny sa menia

Obr. 63

- Pozrite si úvodný film: Leví kráľ, Popoluška, 101 Dalmatíncov alebo nejakú inú rozprávku.
- Potom natočte video, ktoré bude pozostávať z 2 častí:
 - Prvá časť: Porozmýšľajte o zmenách, ktoré sa môžu v rodine prihodiť a zamyslite sa, ako by ste sa v takej situácii cítili. Vezmite dva hárky papiera – jeden zelenej a jeden červenej farby a nakreslite pozitívne momenty na zelený a negatívne momenty na červený papier. Popíšte ich vo videu, pričom vysvetlite pocity, ktoré v súvislosti s daným momentom prežívate. Identifikujte, ktoré zmeny sú pozitívne a ktoré negatívne.
 - Druhá časť: Popíšte spôsoby, akými sa rodiny vysporiadali so zmenami v rozprávkových príbehoch. Zamyslite sa nad vzťahom príčina – dôsledok (napr. príčina: narodenie Simbu -> dôsledok: rodičia sú šťastní, kráľovstvo oslavuje, Scar žiarli). Odporučte spôsoby, ktorými je možné vysporiadať sa so zmenami (napr. porozprávať sa s priateľom, rodičom, súrodencom, učiteľom, poplakať si, atď.).
- Nahrajte video.

6: Real Life

Vzťahy

6c8

Prekvapte niekoho

Obr. 64

- Pozrite si nasledujúce videá:

<https://www.youtube.com/watch?v=zcrulov45bl>

<https://www.youtube.com/watch?v=ovj5dzMxzmc>

- O čom sú tieto videá? Páčia sa vám?
- Viete o nejakej osobe, ktorú ste už dlho nevideli? Poznáte niekoho vo svojom okolí, kto sa môže cítiť osamelo (napr. staršia osoba, ktorá nemá žiadnu rodinu, spolužiak, ktorý je chorý, stará mama, ktorú ste už dlho nevideli)? Alebo viete o niekom, kto potrebuje pomoc?
- Podniknite kroky. Navštívte svojho spolužiaka, zavolajte starej mame alebo urobte čokoľvek, čo urobí niekoho iného šťastnejším! Ak chcete, môžete pracovať v skupinách.
- Natočte video, v ktorom nám ukážete, čo ste urobili. Môžete natočiť aj video s reakciami ľudí, ktorých ste prekvapili. Môžete tiež prekvapiť alebo pomôcť niekomu ako celá trieda.
- Nahrajte video.

6: Real Life	Vzťahy
6c9	Ako sa starať o domáce zvieratko

Obr. 65

Máte nejaké domáce zvieratko? Ak nie, predstavte si zvieratko, ktoré by ste chcel mať. Urobte projekt, v ktorom vysvetlíte, ako sa o svoje (vysnívané) zvieratko treba starať. Použite internet, knižnicu alebo sa spýtajte iných ľudí na ich skúsenosti. Váš projekt by mal dať odpoveď na tieto otázky:

- Ako náročná je starostlivosť o toto zvieratko?
- Čím je treba toto zvieratko kŕmiť?
- Kedy je potrebné navštíviť veterinára?
- Koľko stojí starostlivosť o takéto zvieratko? Ako časovo náročné to je?
- Ktoré dôležité fakty potrebujeme vedieť o tomto zvieratku?
- Ako sa volá plemeno tohto zvieratka? Ktoré ďalšie plemená poznáte?

Projekt môže mať akúkoľvek formu – papierový projekt, elektronická prezentácia, video...

- Odfotťe svoj projekt.
- Vystrihnite z tvrdého papiera svoje zvieratko, vymaľujte ho, dajte mu meno a urobte video o tom, ako sa oň staráte.
- Nahrajte ho.
- Môžete tiež navštíviť zvierací útulok. Prečo tam sú tieto zvieratá? Kto je za to zodpovedný? Čo proti tomu môžeme urobiť?

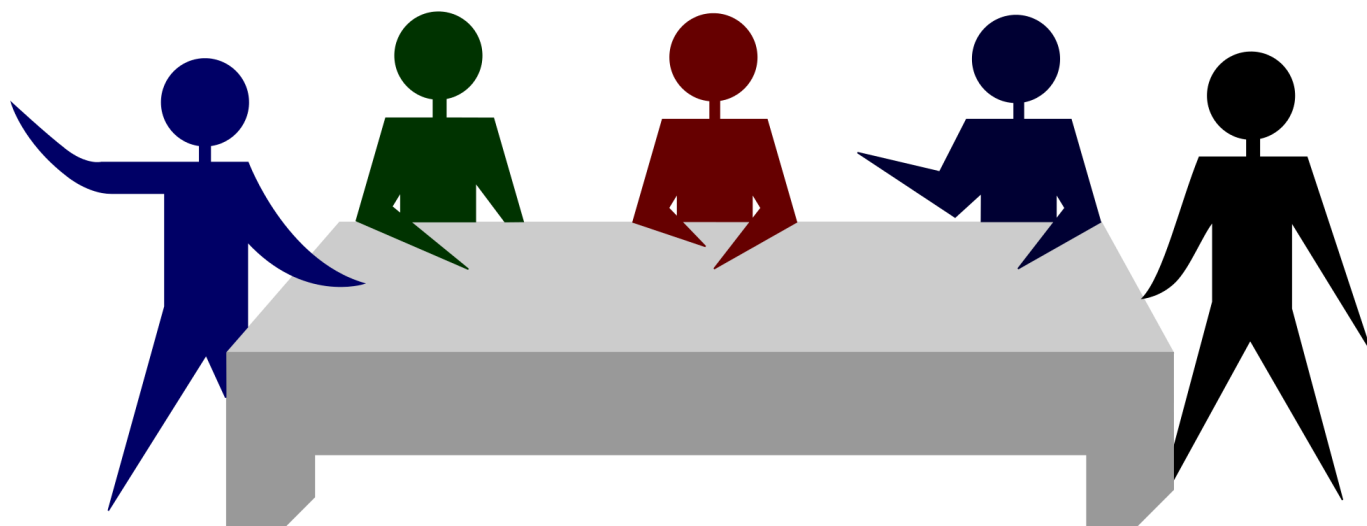

6: Real Life

Vzťahy

6c10

Vzťah k môjmu okoliu

Obr. 66

Predstavte si, že ste zamestnancami nejakej televíznej spoločnosti.

- Najprv si rozdeľte funkcie – ktorí z vás budú reportéri, kameramani, scenáristi, moderátori...?
- Natočte **Televízne noviny** z okolia vašej komunity. Program musí obsahovať 3 pozitívne a 3 negatívne reportáže o tom, ako sa treba starať o okolie (chodte von – do okolia školy, do lesa, do centra mesta a vyhládajte miesta, na ktoré sa zameriate).
- Keď sa vrátite späť do školy, vyberte jeden negatívny príklad a navrhните spôsoby, ako by ste ho sami mohli pozitívne zmeniť. Podniknite kroky a natočte o tom video. Toto bude posledná reportáž vášho TV programu.
- Nahrajte video.

6: Real Life	Opravy
6d1.1	Materiály a nástroje

Obr. 67

- Pozrite si rozprávku Pat a Mat cez YouTube:
<https://www.youtube.com/watch?v=0ZUGyqgk1sc>
- Napíšte zoznam vecí, ktoré ste vo videu videli. Pokúste sa identifikovať materiál týchto vecí.
- Napíšte zoznam nástrojov, ktoré používa Pat a Mat počas ich „urob si sám“ scény.

6: Real Life

Opravy

6d1.2

Materiály a nástroje

Obr. 68

- Natočte krátke video, v ktorom vysvetlíte, čo robili Pat a Mat nesprávne a ako by to malo byť správne urobené.
- Nahrajte video.

6: Real Life	Opravy
6d1.3	Materiály a nástroje

Obr. 69

- Stiahnite si obrátky rôznych materiálov a nástrojov. Ak ich neviete nájsť, poproste učiteľov o pomoc.
- Vytvorte páry/skupiny reprezentujúce “Materiál – nástroj, ktorý môže byť na daný materiál použitý”.
- Zo skupín vytvorte koláž.
- Nahrajte koláž.

6: Real Life	Opravy
6d2.1	Existuje iba jeden druh lepidla/farby/dreva?

Obr. 70

Prediskutujte so spolužiakmi nasledujúce otázky:

- Existuje iba jeden druh lepidla?
- Ktorý typ lepidla môže byť použitý na zlepenie skla, papiera, dreva alebo plastu?
- Vyhľadajte odpovede na internete.
- Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:

<https://keetonsonline.wordpress.com/2014/01/09/the-glue-guide-11-types-of-adhesives-and-their-uses/>

<http://www.adhesives.org/adhesives-sealants/adhesive-selection/types-of-glue-glue-tips>

<https://www.youtube.com/watch?v=4qdKEFW84Cs>

<https://www.youtube.com/watch?v=gU3grBcNPZw>

<https://www.youtube.com/watch?v=Q02aSirMbgA>

6: Real Life**Opravy**

6d2.2

Existuje iba jeden druh lepidla/farby/dreva?

Obr. 71

- Čo znamená skratka „DYI“? Vyhľadajte na internete.
- “Ako môžeme vytvoriť papierovú škatuľku bez použitia lepidla?” Prediskutujte so spolužiakmi. Vyhľadajte odpoveď na internete.
- Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:
 - With glue: <https://www.youtube.com/watch?v=A1v2J0u7j-8>
 - Without glue: <https://www.youtube.com/watch?v=K9TcKIFXxjw> or <https://www.youtube.com/watch?v=8qiCBgcFd3s>
- Pripravte krátke video s DYI manuálom pre vytvorenie papierovej škatuľky.
- Nahrajte video.

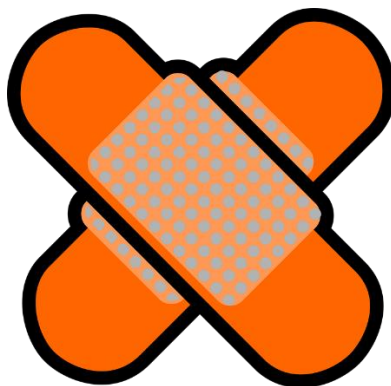

6: Real Life

Opravy

6d3

Bud'te opatrní!

Obr. 72

Prediskutujte so spolužiakmi rozličné nebezpečenstvá a možné zranenia pri vytváraní DYI pomocou rôznych nástrojov.

- Pozrite si prvé video z tejto témy a pokúste sa identifikovať možné riziká.
- Natočte video o nebezpečných situáciách a zraneniach, ktoré sa môžu prihodiť. (Môžete robiť nejaký projekt celý zle a následne natočiť video o tom, ako poskytnete prvú pomoc v prípade úrazu alebo urobiť video podobné tomu s Patom a Matom).
- Nahrajte video.

6: Real Life	Opravy
6d4	Koľko materiálu potrebujem na DYI

Obr. 73

Predstavte si, že chcete premaľovať svoju izbu/poličku. Aký druh farby potrebujete? Koľko množstva farby? Pokúste sa vyhľadať tieto informácie a vypočítať to.

- Existujú nejaké vidá s manuálmi, ako to urobiť? Vyhľadajte nejaké zaujímavé DYI videá pre váš projekt.
- Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:

<https://www.youtube.com/watch?v=N9pIXdTBZoU>

<https://www.youtube.com/watch?v=1EADSaBHQuo>

<https://www.youtube.com/watch?v=OQ7AJqPjeNM>

<https://www.youtube.com/watch?v=fEutEsZYLAc>

<https://www.youtube.com/watch?v=-a1v5iR7AcQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=3PcZxV7jdKw>

<https://www.youtube.com/watch?v=XmsOnMtFQYg>

<https://www.youtube.com/watch?v=yfEEts7kZfU>

- Aké druhy mierok a jednotiek sú použité v DYI projektoch?
- Natočte DIY video o svojom projekte (napríklad: búdka pre vtáčika, hračka pre sestru/brata/kamaráta, atď.).
- Nahrajte video.

6: Real Life

Opravy

6d5

Odtrhol sa mi gombík/Roztrhli sa mi nohavice/tričko/hračka

Obr. 74

- Nájdite na internete video, v ktorom je vysvetlené, ako prišit' odtrhnutý gombík.
- Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:

<https://www.youtube.com/watch?v=Pdu65MYhOP4>

<https://www.youtube.com/watch?v=vvDdzD5pF3M>

- Vysvetlite spolužiakom postup pomocou kresby.

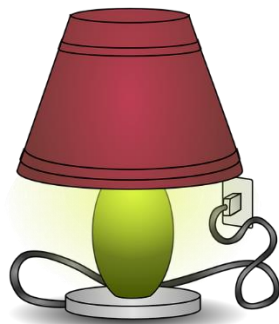

6: Real Life

Opravy

6d6.1

Výmena žiarovky

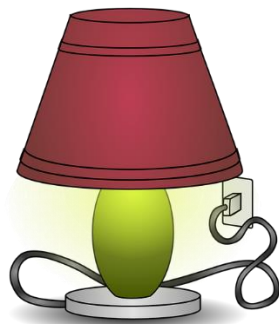

Obr. 75

- Zistite, ako sa vymieňa žiarovka.
- Natočte video, v ktorom vysvetlíte, ako sa to robí. Nezabudnite spomenúť možné nebezpečenstvá!
- Nahrajte video.

6: Real Life	Opravy
6d6.2	Výmena žiarovky

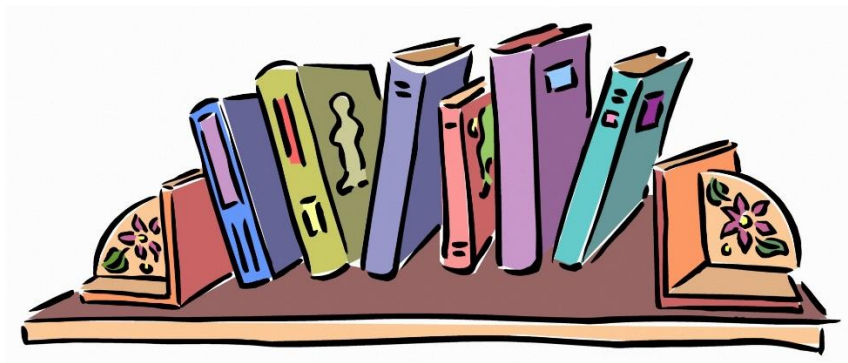

Obr. 76

- Vyhľadajte na internete, či existuje iba jeden typ žiarovky. Čo znamená spotreba energie a prečo je to dôležité?
- Vytvorte plagát, v ktorom popíšete typy žiaroviek a ich spotrebu energie.
- Nahrajte fotku plagátu.

6: Real Life	Opravy
6d7	DIY – polička na knihy

Obr. 77

- Nakreslite dizajn vašej novej poličky na knihy (môže byť z akéhokoľvek materiálu).
- Pokúste sa napísať si zoznam materiálov a nástrojov, ktoré sú potrebné pre tento projekt. Prediskutujte to s dospelými.
- Ak je to možné, natočte DIY video výroby poličky na knihy. Ak nie, vytvorte o tom plagát.
- Nahrajte video alebo fotku plagátu.

6: Real Life	Opravy
6d8	Aké užitočné veci môžu byť vyrobené z plastových fliaš?

Obr. 78

- Vyhľadajte na internete videá, v ktorých sa vyrábajú rozličné produkty z plastových fliaš. Ktoré video sa vám páči najviac?
- Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:

<http://www.boredpanda.com/plastic-bottle-recycling-ideas/>

<http://www.woohome.com/diy-2/40-diy-decorating-ideas-with-recycled-plastic-bottles>

- Pokúste sa vytvoriť rovnaký/podobný produkt na základe videa, ktoré ste si vybrali.
- Odfotťte váš produkt.
- Nahrajte fotku.

6: Real Life

Opravy

6d9

Prečo je lepšie spájať drevo / plasty pomocou skrutky a nie pomocou klinca?

Obr. 79

- Spojte dva drevené kusy / plasty pomocou klinca a ďalšie dva kusy pomocou skrutky. Potom skúste tieto dva drevené kusy / plasty oddeliť. Aký je výsledok?
- Urobte podobný experiment s iným materiálom. Prečo skrutky držia lepšie? Zistite to!
- Natočte video, v ktorom vysvetlíte tieto experimenty.
- Nahrajte video.

6: Real Life

Opravy

6d10

DIY – obal na mobil

Obr. 80

- Nakreslite dizajn vášho nového obalu na mobil (môže byť z akéhokoľvek materiálu).
- Pokúste sa napísať si zoznam materiálov a nástrojov, ktoré sú potrebné pre tento projekt. Prediskutujte to s dospelými.
- Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:

<https://www.youtube.com/watch?v=XIMr6IkIDFM>

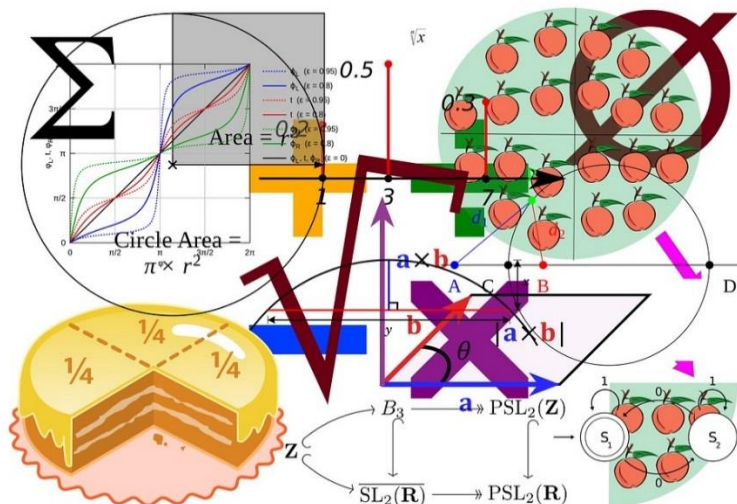
<https://www.youtube.com/watch?v=vdqj7RkQLiA>

<https://www.youtube.com/watch?v=uQHQLixWa20>

- Naplánujte si postup, ako ho vyrobíte.
- Ak je to možné, natočte DIY video výroby vášho nového obalu na mobil. Ak nie, vytvorte o tom plagát.
- Nahrajte video alebo fotku.

6: Real Life	Opravy
6d11	Praktická matematika

Obr. 81

- Vytvorte so spolužiakmi plagát, na ktorom vysvetlíte vzorec pre obsah a obvod všetkých geometrických útvarov. Ku každému vzorcu nakreslite aj útvar, pre ktorý sa vzorec používajú.
- Odprezentujte plagát pred ostatnými spolužiakmi a odfoťte ho.
- Nahrajte fotku plagátu.

6: Real Life

Opravy

6d12

Zlepšováky pre život/triky

Obr. 82

- Čo znamená slovo “Life hack”? Vyhľadajte na internete a prediskutujte so spolužiakmi.
- Vyhľadajte na internete nejaké zaujímavé videá so zlepšovákmi pre život alebo trikmi a pokúste sa urobiť niečo podobné.
- Môžete požiadať o pomoc svojho učiteľa alebo nájsť odpoveď pomocou nasledujúcich odkazov:

<https://www.youtube.com/watch?v=xGUMY7xmd6I>

<https://www.youtube.com/watch?v=uwKVw9tLwKo>

<https://www.youtube.com/watch?v=wi7738uQV1U>

<http://www.lifehack.org/articles/lifestyle/100-life-hacks-that-make-life-easier.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=2-sF0httcBA>

<https://www.youtube.com/watch?v=ecARxCXN7p4>

<https://www.youtube.com/watch?v=ByRMsX7cEYA>

- Natočte video o vašom obľúbenom zlepšováku pre život alebo triku.
- Nahrajte video.

6: Real Life

Ideme na výlet

6e1.1

Vytvorte plán vášho výletu!

Obr. 83

- Kde chcete ísť? Vytvorte trasu vášho výletu. Môžete použiť, čo len chcete – nemáte žiadne hranice!
- Nahrajte fotku/video vašej trasy.

Pomôcky: Môžete použiť aplikácie vo svojom zariadení alebo ju jednoducho nakresliť. A čo napríklad ozoboti alebo mapy mesta z predchádzajúcich boxov – nemyslíte, že by mohli byť tiež nápomocné?

Obr. 84

Obr. 85

Obr. 86

6: Real Life

Ideme na výlet

6e2.1

Ideme na výlet – Noví ľudia

Výlet je perfektná príležitosť pre spoznanie nových ľudí.

- Skúste pozdraviť niekoho nového, veľmi slušným spôsobom. Môžete sa ho/ju taktiež spýtať nejaké jednoduché otázky (napríklad aké je jeho/jej meno ...).
- Ak súhlasia, môžete sa s nimi odfotiť.
- Použite stiahnuté aplikácie a vyskúšajte nejaké vizuálne efekty – môžete pridať filtre, vtipné efekty do tejto fotky, atď.
- Nahrajte fotku.

Obr. 87

Nezabúdajte fotiť počas celého výletu!

Obr. 88

6: Real Life

Ideme na výlet

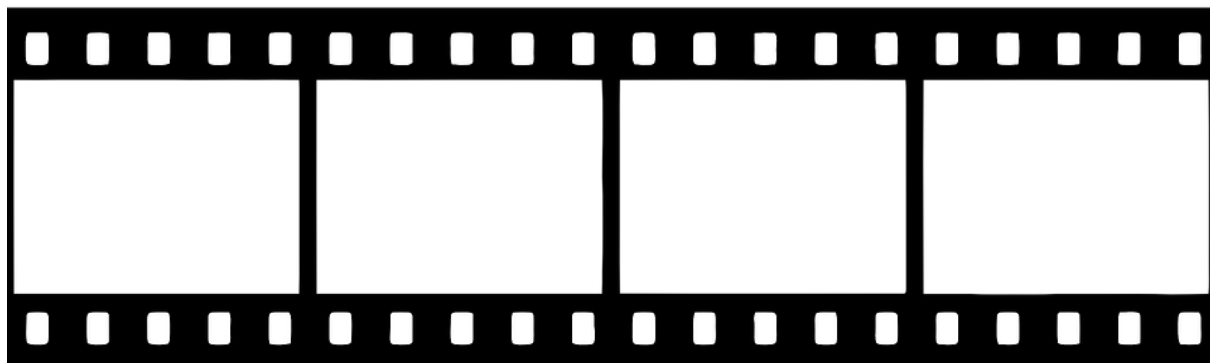
6e3

Ideme na výlet – Nové miesta

- Vyhľadajte si na internete nejaké základné informácie o mieste, ktoré sa chystáte navštíviť – zistíte najzaujímavejšie fakty o tomto mieste!
- Použite tieto fakty a vlastné zážitky k vytvoreniu videa. Čo ste zažili počas výletu? Pracujte v skupinách a dokumentujte Vaše najdôležitejšie dobrodružstvá.
- Nahrajte video.

Obr. 89

Obr. 90

6: Real Life

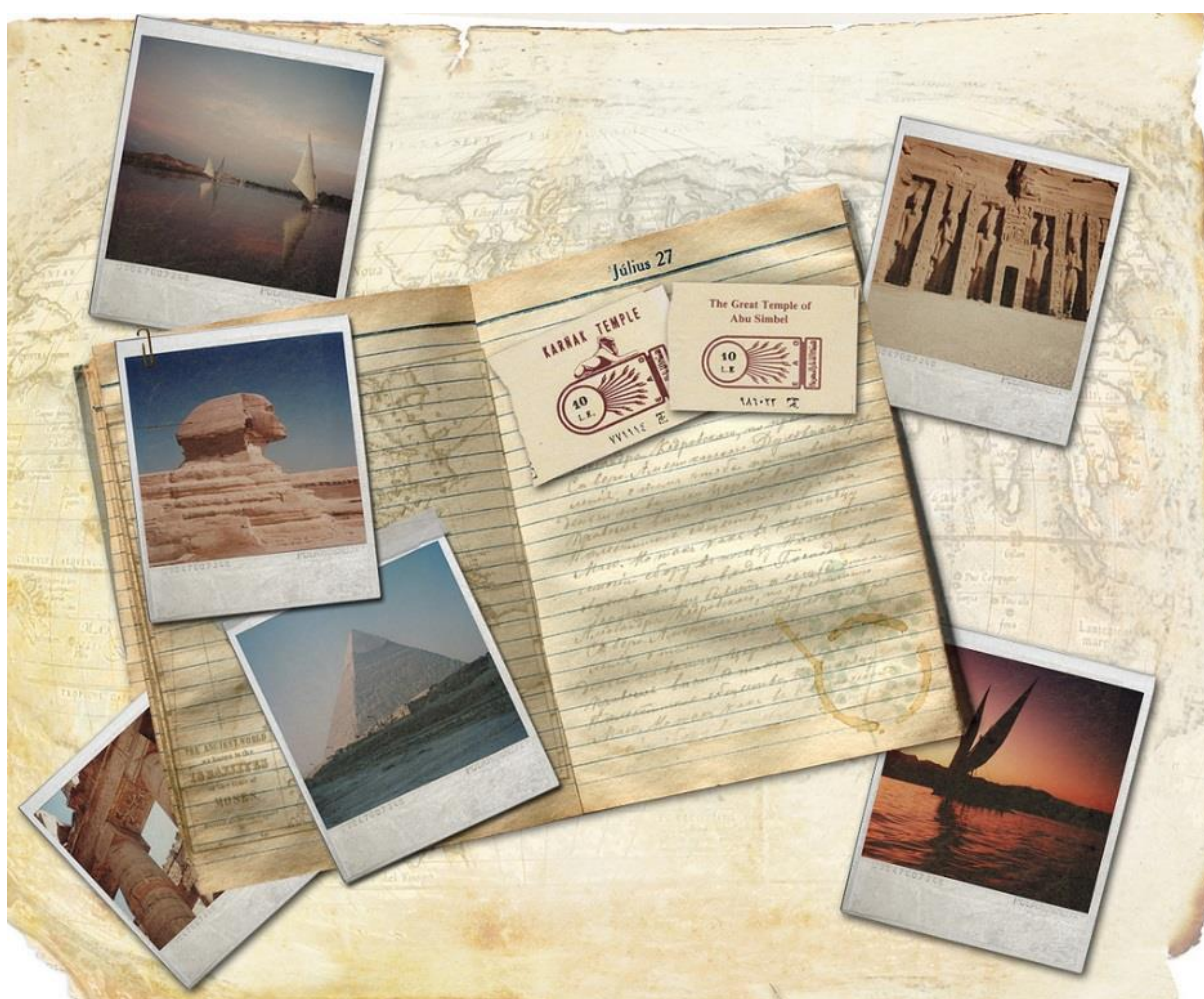
Ideme na výlet

6e4

Mojich 5 najlepších zážitkov

Zaspomínajte si na výlet, ktorého ste boli súčasťou. Čo ste videli? Čo ste sa naučili?

- Vyberte svoje najobľúbenejšie spomienky, fotky/videá, ktoré máte najradšej a použite ich k vytvoreniu svojho vlastného umeleckého diela - koláže! Použite svoje zariadenie s aplikáciami pre vytváranie koláží – ak ich ešte nemáte, najprv si ich stiahnite.
- Ukážte svoju koláž kamarátom a predstavte ostatným svojich 5 najlepších zážitkov z výletu.
- Nahrajte ju.

Obr. 91

6: Real Life	Ideme na výlet
6e5	Ako sa viem dostať do hlavného mesta?

- Koľkými dopravnými prostriedkami by ste sa vedeli dostať do hlavného mesta? Vyhľadajte na internete.
- Pracujte v skupinách a popremýšľajte spolu, ktorý dopravný prostriedok predstavuje:

Najrýchlejší	
Najlacnejší	
Najekologickejší	
Najdrahší	

... spôsob, ako sa dostať do hlavného mesta.

- Napíšte alebo nakreslite svoje odpovede do tohto hárku, odfoťte ho a nahrajte.

Obr. 92

6: Real Life**Ideme na výlet**

6e6

Ideme na výlet do Indie

- Pamätáte si, z ktorej oblasti Indie pochádzajú pôvodní Rómovia? Ak nie, vyhľadajte na internete.
- Nastavte si túto oblasť ako konečný bod svojho výletu.
- Použite internet a zistite, ako dlho by vám trvalo dostať sa do Indie z vášho mesta týmito rôznymi dopravnými prostriedkami:

Dopravný prostriedok	KM	Čas
autom		
Autobusom		
Vlakom		
Lietadlom		
Pešo		

- Ktorý dopravný prostriedok by ste si chceli vybrať?
- Napíšte svoje odpovede do tohto hárku, odfotťe ho a nahrajte.

Obr. 93

Zdroje obrázkov sú uvedené v zozname obrázkov

6: Real Life

Ideme na výlet

6e7

Aké ja moja vysnívaná destinácia?

- Aká je vaša vysnívaná destinácia? Vyhľadajte na internete nejaké zaujímavé fakty o tomto meste/krajine, aby ste ho/ju dokonale spoznali.
- Pracujte v skupinách – choďte za radom a hádajte vysnívané destinácie svojich spolužiakov. Môžete sa pýtať otázky, na ktoré sa dá odpovedať iba ÁNO/NIE. Po uhádnutí povedzte v krátkosti, prečo ste si vybrali toto miesto.
- Natočte video a nahrajte ho.

Obr. 94

6: Real Life	Ideme na výlet
6e8	5 vecí na prežitie

Čo si myslíte, na aké veci by ste si nemali zabudnúť, pokiaľ sa chystáte na výlet do divokej prírody?

- Pozrite sa na tieto obrázky – ktoré veci môžu byť užitočné? Ktoré veci môžu byť zbytočné? Môžete to vyhľadať na internete:

pršiplášť	plastová fľaša	plavky
hrebeň	zápalky	papier
zrkadlo	notebook	dáždnik
šlapky	batérie	vreckový nožík

Obr. 95

- Urobte si zoznam 5 vecí, o ktorých si myslíte, že ich budete potrebovať na výlete v divokej prírode – vyberte si jeden predmet a zahrajte scénu, v ktorom ho použijete (napr. v prípade nebezpečenstva).
- Natočte o tom video. Keď ho dokončíte, nahrajte ho.

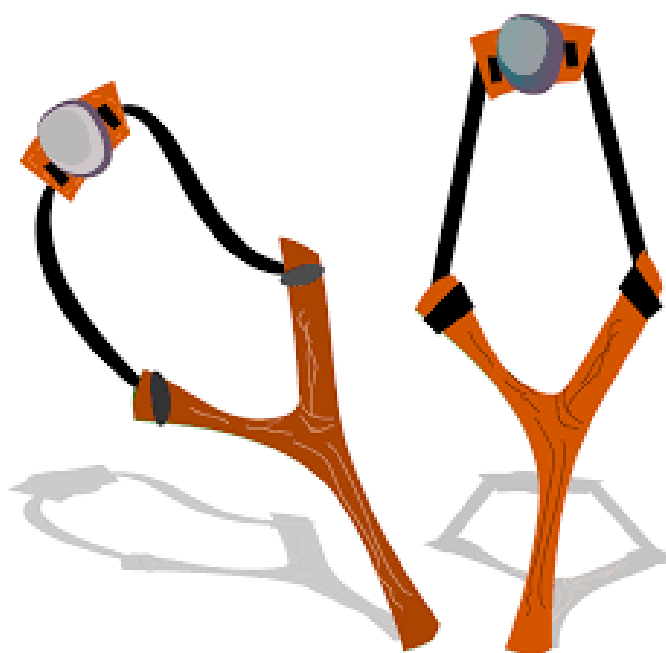
6: Real Life	Ideme na výlet
6e9	Vytvorte si vlastný nástroj na prežitie!

- Pozrite si nasledujúce videá:

<https://www.youtube.com/watch?v=p5c-G72YtV0>

<https://www.youtube.com/watch?v=wCxFkPLuNyA>

- Pokúste sa vytvoriť svoj vlastný nástroj na prežitie – môžete sa inšpirovať prechádzajúcimi videami alebo pohl'adať na internete nejaké iné návody – použite základné vybavenie, ktoré máte alebo sa pokúste niečo pohl'adať v blízkosti svojho komunitného centra/školy.
- Natočte krátke video, v ktorom použijete svoj nástroj proti „možným nepriateľom“ alebo v prípade nebezpečenstva.
- Nahrajte video.

Obr. 96

6: Real Life	Ideme na výlet
6e10.1	Ako prežiť – Voda

- Ako dlho viete prežiť bez vody? Použite internet na zistenie odpovede.
- Pre prežitie v divokej prírode je kľúčové zostať hydratovaný. Ktoré z týchto zdrojov poskytujú pitnú vodu? Môžete použiť internet na zistenie odpovedí:

Sneh a ľad		
Rosa		
Jazerá, rybníky a rieky		
Morská voda		
Čistá tečúca voda - prameň		

- Predstavte si, že ste v divokej prírode a smädní. Ako získate pitnú vodu?

Pomôcky: Pozrite si nasledujúce video: <https://www.youtube.com/watch?v=nxMRpql7Ook> alebo vyhľadajte na internete iné metódy (stačí napísať: “ako .../how to ...”).

- Keď máte potrebné vybavenie, môžete sa vlastnoručne pokúsiť získať pitnú vodu (**pod dohľadom učiteľov**)! Natočte video, v ktorom vysvetlíte, ako sa to robí a keď ho dokončíte, nahrajte ho.

Obr. 97

Obr. 98

Obr. 99

6: Real Life

Ideme na výlet

6e10.2

Ako prežiť – Orientácia

- Pozrite si nasledujúce video:

<https://www.sikana.tv/en/sport/orientation/hike-safety-what-to-do-if-you-get-lost>

- Pridajte ku každému písmenu popis, ako by ste sa mali správať v prípade, keď sa stratíte (v angličtine):

S	
T	
O	
P	

- Predstavte si, že ste stratení v divokej prírode. Zahrajte scénu, v ktorej ukážete, ako by ste sa mali zachovať v tomto prípade. Čo urobíte?
- Natočte video a nahrajte ho.

Obr. 100

Obr. 101

6: Real Life	Ideme na výlet
6e10.3	Ako prežiť – Oheň

Zostať v teple je jeden zo základných predpokladov pre prežitie v divokej prírode.

- Pomocou ktorých nástrojov sa dá založiť oheň?

batérie	pohár	zapaľovač
krhlička	prázdna fľaša	zápalky
obal od žuvačky	konár	nôž
pero	seno	papier

Pomôcky: môžete vyhľadať ďalšie nástroje na internete, stačí napísať: „ako založiť ...“ na YouTube alebo Google-i, kde nájdete veľa videí, ktoré ukazujú rôzne spôsoby ako založiť oheň.

- Ak máte potrebné vybavenie, môžete vlastnoručne skúsiť založiť táborový oheň.
UPOZORNENIE:
Iba pod dozorom učiteľov!
Použite iba miesta, na ktorých je dovolené založiť oheň!
Spýtajte sa učiteľov, kde a kedy je povolené založiť oheň – nakoniec ho nezabudnite uhasiť!
- Natočte video, v ktorom vysvetlíte, ako sa zakladá táborový oheň. Nahrajte ho.

Obr. 102

Obr. 103

6: Real Life

Ideme na výlet

6e11.1

Ideme do reštaurácie – Bol/a si niekedy v reštaurácii?

- Pozrite si nasledujúce video:

<https://www.youtube.com/watch?v=bROOWTpyTlq>

- Ktoré chyby urobil Peter (a detský čašník) pri objednávaní a servírovaní jedla?
- Zahrajte scénu, v ktorej ukážete, ako by to malo/nemalo vyzerieť.
- Nahrajte video.

Pomôcky: môžete vyhľadať viac informácií na internete, stačí napísať: „ako sa správať ...“ na YouTube alebo Google-i, kde nájdete veľa videí o tejto téme. Pre tých, ktorí sa chcú dozvedieť viac o spoločenskej etikete zábavným spôsobom, pozrite si toto video (v angličtine): <https://www.youtube.com/watch?v=bROOWTpyTlq>

Obr. 104

6: Real Life	Ideme na výlet
6e11.2	Ideme do reštaurácie – Vytvorte si svoje vlastné menu!

- Ktoré druhy jedál by ste chceli mať na svojom vlastnom menu? Vytvorte si svoje vlastné menu – pridajte doňho svoje obľúbené jedlá, nápoje – všetko, čo máte radi!

Názov reštaurácie: Menu			
Dnešné špeciality			
Predjedlá		Nápoje	
Hlavné jedlá		Dezerty	

Obr. 105

- Odfotťe vaše menu.
- Nahrajte ho.

6: Real Life	Ideme na výlet
6e11.3	Ideme do reštaurácie – Účet

- Viete, ako si objednať jedlo? Zahrajte scénu, v ktorej si objednáte jedlo zo svojho vlastného menu. Natočte o tom video.
- Po objednaní a „jedení“ by ste mali požiadať o účet:

Názov reštaurácie:..... Účet	
Jedlo:	
Celkovo:	
Ďakujeme za Vašu návštevu. Prajeme Vám pekný deň!	

Obr. 106

- Doplňte do tohto účtu objednané jedlá, vrátane cien. Koľko máte zaplatiť?
- Odfot'te váš účet.
- Nahrajte ho.

6: Real Life

Sexuálna výchova

6f1.1

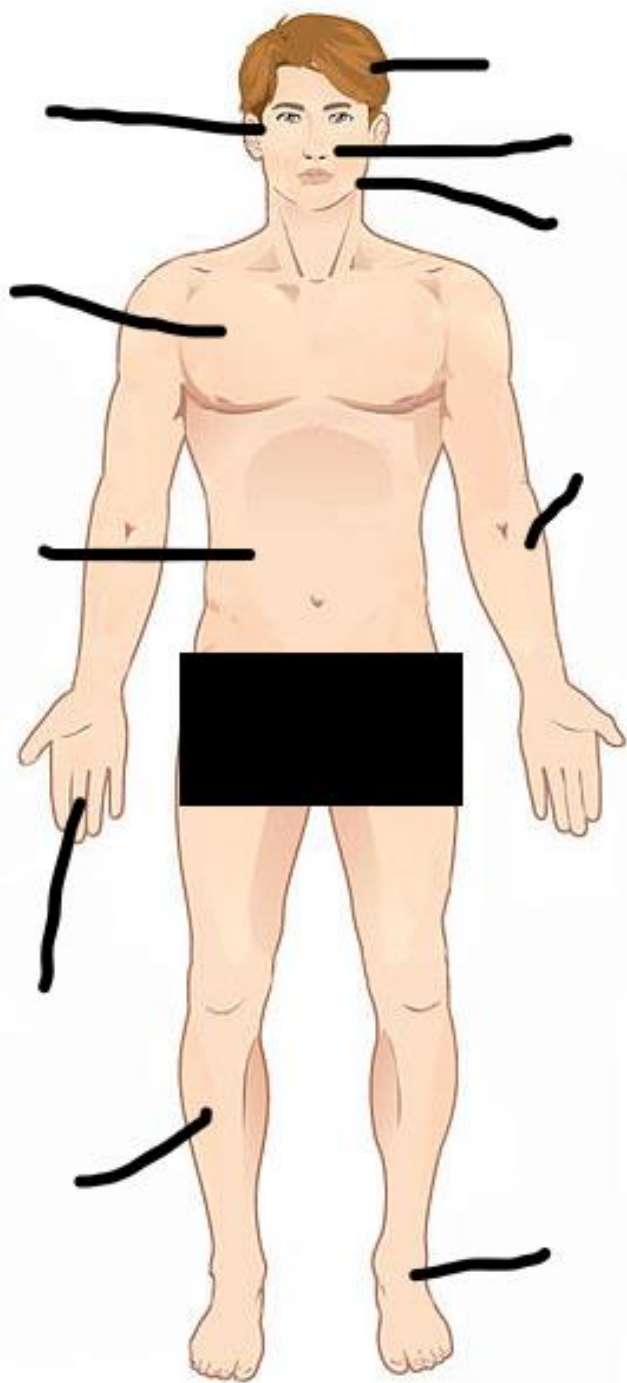
Moje telo

- Dajte dokopy kúsky puzzle.
- Doplňte názvy častí, ku ktorým smerujú šípky.
- Máte dievča alebo chlapca? Napíšte to do hornej časti.
- Odfotťe a nahrajte fotku.
- Máte rovnaké puzzle ako ostatné skupiny?
- Aké sú rozdiely?

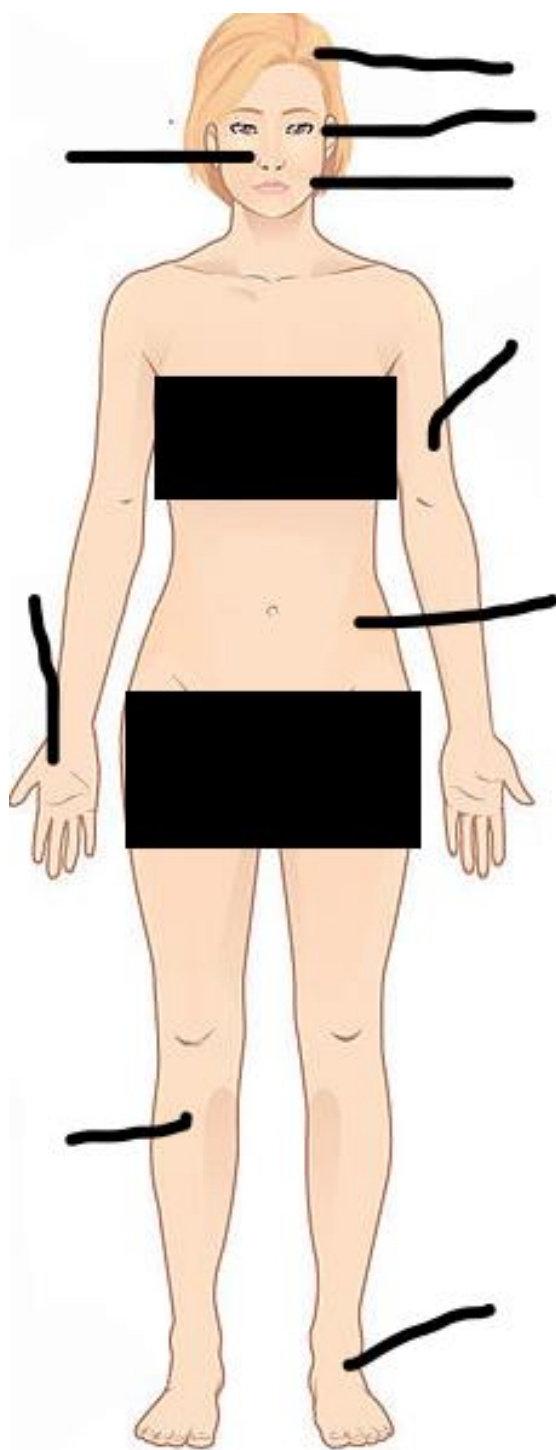

Obr. 107

Príloha: Úloha 6f1.1 Puzzle

Obr. 108

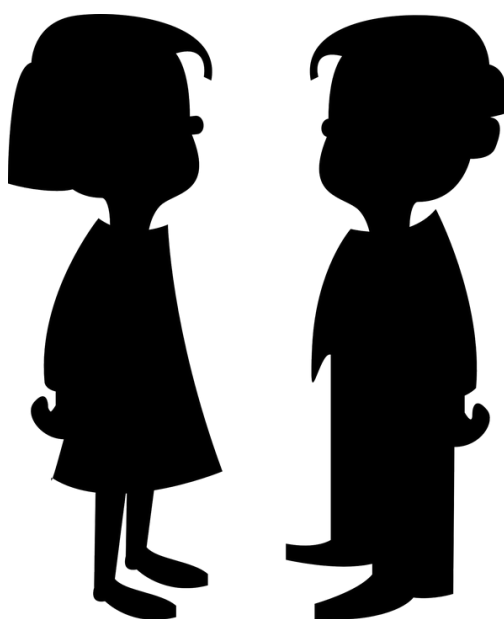

Obr. 109

6: Real Life	Sexuálna výchova
6f1.2	Byť dievčaťom alebo chlapcom

- Akí sú chlapci?
- Aké sú dievčatá?
- Zoberte si kartičky s prídavnými menami a priradte ich k plagátom.
- Diskutujte spolu.
- Pridajte viac prídavných mien. Napíšte ich na plagát.
- Nahrajte fotku.

Obr. 110

- Natočte dve videá:
 - Deň na ihrisku. Dievčatá sa správajú presne tak, aké ste im priradili prídavné mená. Chlapci takisto.
 - Potom si vymeníte roly. Dievčatá sa správajú ako chlapci a chlapci ako dievčatá.
- Môžu mať dievčatá prídavné mená/vlastnosti chlapcov?
- Môžu mať chlapci prídavné mená/vlastnosti dievčat?
- Pozrite si nasledujúce videá:
<https://www.youtube.com/watch?v=XjJQBjWYDTs>
<https://www.youtube.com/watch?v=QxYvhh1hQvk>

Príloha: Úloha 6f1.2 Karty na priradenie

Sladký	Agresívny
Mierny	Hrubý
Hysterický	Silný
Pekný	Športový
Emocionálny	Divoký
Starostlivý	Dobrý tanečník
Energický	Zapáchajúci
Uplakaný	Veselý
Voňavý	Uchichotaný
Dobrý v matematike	Radi sa držia za ruky
Slabý	Dobrý v cudzích jazykoch
Dobrý v umení	Ukričaný

6: Real Life

Sexuálna výchova

6f1.3

Ja rozhodujem, kto sa ma bude dotýkať

- Nakreslite na papier telo.
 - Ak ste chlapec, nakreslite chlapca – ak ste dievča, nakreslite dievča.
- Vyfarbite:
 - Zelenou farbou – časti svojho tela, na ktorých vám nevadí dotyk,
 - Oranžovou farbou – časti svojho tela, ktorých sa môžu dotknúť len ľudia, ktorí sú vám blízki,
 - Červenou farbou – časti svojho tela, ktorých nechcete, aby sa nikto dotkol.
- Ako táto kačka:

Obr. 111

- Nahrajte fotku alebo video, v ktorom vysvetlíte svoju kresbu.

6: Real Life	Sexuálna výchova
6f1.4	Consent

- Preložte slovo „consent“ do svojho materinského jazyka.
- Poznáte toto slovo? Čo znamená?
- Poproste učiteľov, aby si s vami pozreli jedno z týchto videí:

<https://www.youtube.com/watch?v=h3nhM9UIJjc>

<https://www.youtube.com/watch?v=oQbei5JGiT8>

- Keď vám niekto niečo ponúkne, máte tri možnosti:

Obr. 112

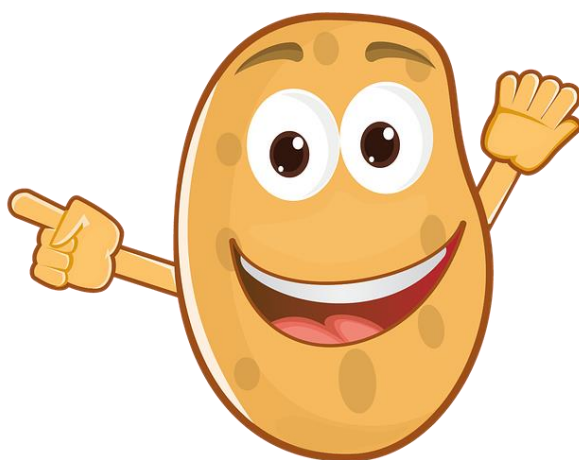
- Rozdeľte sa do dvojíc. Spýtajte sa svojho partnera z dvojice, či si chce potriasť rukou.
- Nacvičte si reakciu pre všetky tri spôsoby.
- Natočte o tom video a nahrajte ho.

6: Real Life	Sexuálna výchova
6f1.5	Povedať „nie“

- Vyberte si náhodne jeden predmet (lyžička, pero, jablko ...). Držte ho vo svojej otvorenej dlani.
- Teraz sa budete rozprávať s týmto predmetu.
- Povedzte slovo „zemiak“ tomuto predmetu.
- Teraz povedzte slovo „zemiak“ tomuto predmetu rôznymi spôsobmi:
 - ako by ste boli veľmi unavení,
 - ako by ste boli veľmi unudení,
 - ako by ste boli zamilovaní do tohto predmetu,
 - ako by ste nemali radi tento predmet,
 - ako by ste boli veľmi nahnevaní na tento predmet,
 - ako by ste chceli, aby vás nechal tento predmet na pokoji.
- Urobte to isté so slovami „motýl“, „áno“ a „nie“.
- Natočte video a nahrajte ako hovoríte „nie“ ako by ste chceli, aby vás niekto nechal na pokoji.

Nezabudnite: Ak sa nachádzate v situácii, v ktorej sa necítite pohodlne pri tom, čo niekto iný robí, je v poriadku a dobré, ak poviete „nie“ tak nahlas a jasne, ako to vy chcete, bez ohľadu na to, kým je táto osoba. Aj v prípade, že nepoviete „nie“, nie ste zodpovední za to, čo vám táto osoba urobila bez vášho jednoznačného „áno“.

Obr. 113

6: Real Life	Sexuálna výchova
6f2.1	Ako prichádzajú deti na svet?

Pokúste sa nakresliť odpovede na nasledujúce otázky:

- Dievčatá:
 - Ako vyzerá vagína?
 - Ako do nej prídu spermie a môže vzniknúť dieťa?
 - Ako to vyzerá vo vašom vnútri, kde môže vzniknúť a vyrásť dieťa?
 - Čo je to ženský cyklus? Prečo máte pravidelnú menštruáciu?
- Chlapci:
 - Ako vyzerá penis?
 - Ako a kde vytvára vaše telo spermie?

Vyhľadajte na internete:

- Vyzerá to naozaj tak, ako ste to nakreslili?
- Porovnajte to so svojím obrázkom a nakreslite nový podľa toho, čo ste našli na internete.
- Odfotoťte vaše dve kresby a nahrajte ich.

Pozrite si:

- V slovenčine: <https://www.youtube.com/watch?v=KIYnFB9I0Tk>
- V maďarčine: <https://www.youtube.com/watch?v=aFIQsew-LOY>
- Čo je to chromozóm?: <https://www.youtube.com/watch?v=V04jvRh5YFE>

Obr. 114

6: Real Life

Sexuálna výchova

6f2.2

Sex – ako a prečo?

Obr. 115

Ľudia majú sex kvôli rôznym dôvodom, ktoré sa nevylučujú. Sex im prináša potešenie, radosť, pocit byť spojený s niekým, do koho sú zamilovaní, ako aj možnosť mať dieťa. Toto všetko by sa malo stať len s tým partnerom, s ktorým sa cítite príjemne a ktorému veríte, ale takisto by ste mali použiť ochranu. Aby to bol pozitívny zážitok, niektoré prvky môžu/by mali byť prítomné. Napísali sme ich pre vás na kartičky.

- Nakreslite na papier veľký kvet.
- Prečítajte si kartičky a prediskutujte ich so svojimi priateľmi, čo znamenajú. Ak nerozumiete nejakému slovu, poprosťte učiteľa, aby vám to vysvetlil.
- Ak si myslíte, že pozitívne prispievajú k sexu a cítite sa pri tom dobre, nalepte ich na papier okolo a na kvet. Sú tu aj nejaké prázdne kartičky a ak si myslíte, že sme na niečo zabudli, môžete to tam napísať.
- Odfotťte kvet a nahrajte fotku.

Príloha: Úloha 6f2.2 Karty: požiadavky pre pozitívne sexuálne zážitky

Držanie sa za ruky	Byť vo vzťahu	Dôverovať partnerovi
Rozprávať sladko	Byť zosobášenny	Cítiť sa príjemne
Bozkávanie sa	Objímanie sa	Hudba
Kondóm	Posteľ	Príležitosť
Humor	Súkromie	Sprcha/hygiena

6: Real Life	Sexuálna výchova
6f2.3	Ako sa viem chrániť proti tehotenstvu?

Obr. 116

- Čo sa zmení v mojom živote, ak sa stanem matkou/otcom?
- Čo už nebudem môcť robiť?
- Za akých podmienok sa môžem stať matkou/otcom?
- Pozrite si nasledujúce video: <https://www.youtube.com/watch?v=Y-Kcn71BAc0>

Máme rôzne možnosti proti otehotneniu a získaniu chorôb od ostatných:

- Kondóm = tenký obal pre penis:
 - ochrana proti otehotneniu: 85%, ochrana proti chorobám: áno.
- Pošvová diafragma (pesar) = latex vložený do vagíny:
 - ochrana proti otehotneniu: 84%, ochrana proti chorobám: nie.
- „Tabletka po“ alebo IUD (vnútromaternicové teliesko) = liek:
 - ochrana proti otehotneniu: 50 do 90/99%, ochrana proti chorobám: nie.
- Antikoncepčná injekcia = hormonálna injekcia:
 - ochrana proti otehotneniu: 97%, ochrana proti chorobám: nie.
- IUD (vnútromaternicové teliesko) = malé teliesko implantované do vagíny na niekoľko rokov:
 - ochrana proti otehotneniu: 99%, ochrana proti chorobám: nie.
- Antikoncepčná náplasť = náplasť na koži:
 - ochrana proti otehotneniu: 92 do 97%, ochrana proti chorobám: nie.
- Antikoncepčná tabletka = liek:
 - ochrana proti otehotneniu: 91%, ochrana proti chorobám: nie.
- Antikoncepčný vaginálny krúžok = krúžok vložený do vagíny:
 - ochrana proti otehotneniu: 91%, ochrana proti chorobám: nie.
- Vyplňte obidva zoznamy. Najefektívnejšiu metódu dajte na začiatok zoznamu.

Príloha: Úloha 6f2.3 Zoznam ochrany

Ochrana proti otehotneniu	Ochrana proti PPCH

6: Real Life

Sexuálna výchova

6f2.4

Čo je to PPCH? Ako sa viem chrániť?

Obr. 117

Keď máte sex (vaginálny, orálny, análny) s druhou osobou, môžete sa nakaziť chorobou, ktorou táto osoba trpí. Niektoré z takýchto chorôb sú veľmi nebezpečné. Volajú sa pohlavne prenosné choroby (PPCH, z ang. Sexually Transmitted Diseases – STDs).

- Priradte karty: Vždy jedno meno, jedno vysvetlenie a jedna informácia o ochrane. Môžete použiť internet.
- Nechajte svojho učiteľa skontrolovať, či to je správne.
- Natočte video, v ktorom vysvetlíte ostatným deťom/mladým ľuďom vo vašom veku, čo ste sa naučili.
- Nahrajte ho.
- Odfotťte všetky karty tak, aby boli správne priradené.

Príloha: Úloha 6f2.4 PPCH karty na priradenie

Zdroj: (najmä) <https://www.cdc.gov/std>

HPV	Bez symptómov Riziko: Môže spôsobiť rakovinu genitálií, mozgu, krku a hrdla; alebo genitálne bradavice	Obmedziť počet sexuálnych partnerov Kondómy Vakcinácia
Chlamýdie	Symptómy: Pálčivý pocit pri močení Riziko: Môže poškodiť reprodukčný systém ženy	Obmedziť počet sexuálnych partnerov Kondómy
Kvapavka	Symptómy: Pálčivý pocit pri močení; Biely, žltý alebo zelený výtok z penisu; Opuchnuté alebo bolestivé semenníky; zvýšený vaginálny výtok; Vaginálne krvácanie mimo cyklu.	Obmedziť počet sexuálnych partnerov Kondómy
Syfilis	Symptómy: Vredy a vyrážky Riziko: Môže poškodiť srdce, mozog alebo iné orgány Riziko pre nenarodené dieťa keď si tehotná	Obmedziť počet sexuálnych partnerov Kondómy

Genitálny herpes	Symptómy: pľuzgiere na genitálnych orgánoch, konečníku alebo ústach, pálenie pri močení Riziká pre dieťa v prípade otehotnenia	Obmedziť počet sexuálnych partnerov Kondómy
Trichonomiáza	Symptómy: svrbenie alebo podráždenie v penise, pálenie pri močení alebo ejakulácií, výtok z penisu, svrbenie, pálenie, začervenanie alebo bolestivosť genitálnych orgánov Riziká pre dieťa v prípade otehotnenia	Obmedziť počet sexuálnych partnerov Kondómy
HIV/AIDS	Symptómy: horúčka, bolesti hlavy, nedostatok energie; problémy s pokožkou, zdurené uzliny, slabá imunita na chrípku, zápal pľúc, atď. A mnoho ďalších s tým ako choroba postupuje Riziká: smrť, infikovanie dieťaťa pri narodení	Obmedziť počet sexuálnych partnerov Kondómy Ak sa často vystavujete riziku, môžete užiť liek PrEP
Vši	Symptómy: Vši v ochlpení pohlavných orgánov	Obmedziť počet sexuálnych partnerov

6: Real Life

Sexuálna výchova

6f2.5

Sex má následky

Obr. 118

- Napíšte čísla 1, 2 a 3 na malé kúsky papiera. Zohnite tieto papiere a dajte ich do misky.
- Každý z Vás chodte k papieru s nápisom „štart“.
- Najmladší začína vytiahnutím jedného čísla a urobí toľko krokov, koľko má napísané na papieri.
- Keď sa postavíte na papier, prečítajte ho nahlas a spýtajte sa učiteľa, aké následky má táto situácia.
- Ten, kto prvý dorazí do cieľa, vyhráva túto hru.
- Odfoťte sa všetci, ako ju hráte a nahrajte fotku.

1. Pobožkáš niekoho, koho nepoznáš.

2. Si na rande s niekým, kto s tebou chce mať sex, ale ty nechceš a povieš “nie”.

3. Si na rande s niekým, kto nechce mať sex a ty ho/ju do toho tlačíš.

4. Aby si sa vyhol/vyhla penetrácii, dáš svojmu chlapcovi/dievčaťu orálny sex.

5. Mal/a si sex pred
manželstvom.

6. Si tehotná a otec zmizol.

7. Dievča s tebou otehotnelo a ty si ju nechal, neprebral si zodpovednosť za dieťa.

8. Stretol/a si niekoho a nútiš ho/ju, aby s tebou mal/a sex.

9. Máš chlapca/dievča, ktorý/á má menej ako 14 rokov, máte sex a počnete dieťa.

10. Vstúpiš do manželstva ako panna/panic.

11. Ty a tvoj partner si urobíte test na PPCH predtým ako sa vezmete a máte spolu prvýkrát sex.

12. Vzal/a si si niekoho, koho dobre nepoznáš.

13. Si vydatá a tehotná, ale
zistila si, že si HIV pozitívna.

Súd

Väzenie

Zoznam zdrojov obrázkov

Obr. č.	Vlastník obr.*	Zdroj	Posl. prístup
Fig. 1	Deposit Photos	https://gr.depositphotos.com/3985366/stock-illustration-bad-movie-experience-black-and.html	11/05/2018
Fig. 2	Seafoodnet	http://seafoodnet.info/?k=The+Story+of+Adam+And+Eve+From+The+Bible	11/05/2018
Fig. 3	123RF	https://www.123rf.com/photo_48356131_stock-vector-evolution.html	11/05/2018
Fig. 4	Wikipedia	https://en.wikipedia.org/wiki/File:Candi_Sukuh.jpg	11/05/2018
Fig. 5	Wikimedia	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:InvestigadoresUR.JPG	11/05/2018
Fig. 6	Behance	https://www.behance.net/gallery/61666885/Roman-Chariot	11/05/2018
Fig. 7	Tumblr	https://www.tumblr.com/search/centuriespast	11/05/2018
Fig. 8	Frame pool	http://footage.framepool.com/en/shot/690867404-karaoke-generation-gap-grandparents-curtain,	11/05/2018
Fig. 9	Pixabay	https://pixabay.com/en/photos/recording/?image_type=vector	11/05/2018
Fig. 10	PxHere	https://pxhere.com/ru/photo/735935	11/05/2018
Fig. 11	Public Domain Pictures	https://www.publicdomainpictures.net/en/view-image.php?image=200702&picture=country-cottage	11/05/2018
Fig. 12	Wikimedia	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:People_dancing_on_a_river_bank_by_Jan_Brueghel_the_elder.jpg	11/05/2018
Fig. 13	The City Break	http://thecitybreak.ro/toate-city-break-urile-duc-la-roma/	11/05/2018
Fig. 14	Flickr	https://www.flickr.com/photos/115089924@N02/12212474014	11/05/2018
Fig. 15	Deposit Photos	https://gr.depositphotos.com/109124008/stock-photo-three-tourist-looking-at-map.html	11/05/2018
Fig. 16	iVID	https://photo.ivid.it/foto-452505/film/shall-we-dance/richard-gere-jennifer-lopez-sul-set.html	12/05/2018
Fig. 17	Istock	https://www.istockphoto.com/es/fotos/dictionary-book-icon?sort=most-popular&mediatype=photography&phrase=dictionary%20book%20icon	12/05/2018
Fig. 18	Istock	https://www.istockphoto.com/es/fotos/dictionary-book-icon?sort=most-popular&mediatype=photography&phrase=dictionary%20book%20icon	12/05/2018
Fig. 19	Odyssey	https://www.theodysseyonline.com/7-truths-of-wedding-season	11/05/2018
Fig. 20	Lettera-donna	http://www.letteradonna.it/it/articoli/attualita/2013/02/18/hugh-grant-da-playboy-a-papa/2938/	11/05/2018
Fig. 21	Sohu	http://www.sohu.com/a/191605850_112864	12/05/2018
Fig. 22	Pinterest	https://www.pinterest.com/pin/442689838366752467/	12/05/2018
Fig. 23	Xinhua	http://spanish.xinhuanet.com/photo/2017-04/30/c_136245491.htm	12/05/2018

Fig. 24	ClipArtXtras	https://clipartxtras.com/categories/view/e593a50f8eb938e775d72453838cb57f99dd3f33/line-fashion-drawing.html	12/05/2018
Fig. 25	Divertone	https://www.divertone.com/fashion-show-dengan-soundtrack-terbaik/	12/05/2018
Fig. 26	Wikimedia	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ny_Nordisk_mode,_Catwalk.jpg	12/05/2018
Fig. 27	Pinterest	https://www.pinterest.de/pin/445293481886736114/	12/05/2018
Fig. 28	Flickr	https://www.flickr.com/photos/eliserachelle/6850919668/in/photo-stream/lightbox/	11/05/2018
Fig. 29	Pixabay	https://pixabay.com/en/fairy-tale-book-cover-vintage-1181702/	12/05/2018
Fig. 30	Pixabay	https://pixabay.com/en/fairy-tale-vintage-old-antique-1653150/	12/05/2018
Fig. 31	Pixabay	https://pixabay.com/es/vintage-antigua-antiguos-retro-1652576/	12/05/2018
Fig. 32	Krioul	http://krioul.com/my-family-tree-template	12/05/2018
Fig. 33	Pixabay	https://pixabay.com/es/%C3%A1rbol-geneal%C3%B3gico-familia-297812/	12/05/2018
Fig. 34	Pixabay	https://pixabay.com/es/%C3%A1rbol-geneal%C3%B3gico-familia-297812/	12/05/2018
Fig. 35	Flickr	https://www.flickr.com/photos/usdagov/15834774635	12/05/2018
Fig. 36	Odyssey	https://www.theodysseyonline.com/20-questions-everyone-should-ask-at-job-interview	12/05/2018
Fig. 37	Wikipedia	https://de.m.wikipedia.org/wiki/Datei:Grant_Inflation_Bill_Veto.jpg	12/05/2018
Fig. 38	Pixabay	https://pixabay.com/id/dokter-pekerjaan-rumah-sakit-1699656/	12/05/2018
Fig. 39	Ping	http://pngimg.com/download/38759	12/05/2018
Fig. 40	PNG	https://pngimg.com/download/43329	12/05/2018
Fig. 41	Pixabay	https://pixabay.com/no/photos/bakterien/	12/05/2018
Fig. 42	Pixabay	https://pixabay.com/de/keim-bakterien-medizinische-virus-41366/	12/05/2018
Fig. 43	Pinterest	https://www.pinterest.co.uk/nuranogretmen/temizlik-sa%C4%9Fl%C4%B1k/	12/05/2019
Fig. 44	Geriatricaessalud	http://geriatricaessalud.blogspot.com.es/2018/	12/05/2020
Fig. 45	Pixabay	https://pixabay.com/en/teacher-brain-brain-research-2714183/	12/05/2018
Fig. 46	Queuedr	https://queuedr.herokuapp.com/beta	12/05/2018
Fig. 47	Pixabay	https://pixabay.com/en/brushing-teeth-tooth-dental-teeth-2351803/	12/05/2018
Fig. 48	Quote Master	https://www.quotemaster.org/dental+care	12/05/2018

Fig. 49	Clipart	https://clipartuse.com/kids-health-clipart-61830	12/05/2018
Fig. 50	Schaer	https://www.schaer.com/es-es/al/todo-sobre-el-gluten	12/05/2018
Fig. 51	Clipartmag	http://clipartmag.com/drinking-water-cliparts	12/05/2018
Fig. 52	Lao blogger	http://laoblogger.com/clipart-eau.html	12/05/2018
Fig. 53	Thoibao	http://thoibao.today/paper/9-thoi-diem-cang-uong-nuoc-cang-gay-hai-2902161	12/05/2018
Fig. 54	Google Plus	https://plus.google.com/112765573496797171387	12/05/2018
Fig. 55	Pinterest	https://www.pinterest.com/pearlwhitecrow/do-it-yourself-diy/	12/05/2018
Fig. 56	Pixabay	https://pixabay.com/it/volontariato-mani-aiuto-colori-2055015/	12/05/2018
Fig. 57	Iblogue	https://lbloguemaman.com/2016/11/20/appelez-moi-madame/	12/05/2018
Fig. 58	Flickr	https://www.flickr.com/photos/djking/3407749381	12/05/2018
Fig. 59	Pixabay	https://pixabay.com/ro/fotografiere-filmul-bobina-3092902/	12/05/2018
Fig. 60	Pixabay	https://pixabay.com/sv/dom-polariteter-dualism-acceptera-889219/	12/05/2018
Fig. 61	Pixabay	https://pixabay.com/ko/%EA%B9%A1%ED%8C%A8-%EC%99%95-%EB%94%B0-%EC%86%8C%EB%85%84-624747/	12/05/2018
Fig. 62	Pixabay	https://pixabay.com/id/wawancara-pekerjaan-ikon-1018333/	12/05/2018
Fig. 63	Pixabay	https://pixabay.com/ko/%EC%86%8C%EB%85%84-%EB%94%B8-%EA%B0%80%EC%A1%B1-%EC%95%84%EB%B2%84%EC%A7%80-%EC%A6%90%EA%B2%A8-%EC%B0%BE%EA%B8%B0-4-%EB%84%A4-%EC%86%8C%EB%85%80-%EA%B7%B8%EB%A3%B9-1300621/	12/05/2018
Fig. 64	Pixabay	https://pixabay.com/nl/cadeau-lunchpakket-verpakt-1015704/	12/05/2018
Fig. 65	Wikipedia	https://en.wikipedia.org/wiki/Dog#/media/File:Collage_of_Nine_Dogs.jpg	12/05/2018
Fig. 66	Wikimedia	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Society.svg	12/05/2018
Fig. 67	Wikimedia	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pat_Mat.jpg	12/05/2018
Fig. 68	Wikimedia	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pat_Mat.jpg	12/05/2018
Fig. 69	Pixabay	https://pixabay.com/tr/ara%C3%A7lar-i%C5%9F-onar%C4%B1m-%C3%A7eki%C3%A7-tornavida-2145771	12/05/2018
Fig. 70	MaxPixel	https://www.maxpixel.net/Brush-Pail-Paint-Color-Tub-Painter-Bucket-117599	12/05/2018
Fig. 71	MaxPixel	https://www.maxpixel.net/Brush-Pail-Paint-Color-Tub-Painter-Bucket-117599	12/05/2018
Fig. 72	Pixabay	https://pixabay.com/nl/patch-helpen-letsel-147001/	12/05/2018
Fig. 73	Pxhere	https://pxhere.com/de/photo/438539	12/05/2018

Fig. 74	Pxhere	https://pxhere.com/vi/photo/690669	12/05/2018
Fig. 75	Pixabay	https://pixabay.com/hu/photos/illumination/?image_type=vector	12/05/2018
Fig. 76	Pixabay	https://pixabay.com/hu/photos/illumination/?image_type=vector	12/05/2018
Fig. 77	Lailarmonge	https://www.lailarmonge.com/una-introduccion-los-generos-temas-literarios/	12/05/2018
Fig. 78	Public Domain Pictures	https://www.publicdomainpictures.net/en/view-image.php?image=137353&picture=recycled-plastic-bottles	12/05/2018
Fig. 79	Pixabay	https://pixabay.com/en/screw-woodscrew-metal-157798/	12/05/2018
Fig. 80	Flickr	https://www.flickr.com/photos/tarale/6344070576	12/05/2018
Fig. 81	Google Plus	https://plus.google.com/111505133203372327898/posts/E8xtwDGJMUS	12/05/2018
Fig. 82	Vimeo	https://vimeo.com/199375697	12/05/2018
Fig. 83	Fiveclipart	https://www.fiveclipart.com/adventure-clip-art/	12/05/2018
Fig. 84	Snappygoat	https://snappygoat.com/s/?q=bestof%3Amap+icon+rpg+rpg+items+rpg+stuff	12/05/2018
Fig. 85	90sheji	http://90sheji.com/png/juti.html	12/05/2018
Fig. 86	Pixabay	https://pixabay.com/zh/%E5%9C%B0%E5%9B%BE%E5%9B%BE%E6%A0%87-rpg-rpg%E9%A1%B9%E7%9B%AE-1293041/	12/05/2018
Fig. 87	Pixabay	https://pixabay.com/ro/voluntar-m%C3%A2inile-ajutor-culori-2055015/	12/05/2018
Fig. 88	Geocentro	https://www.geocentro.pt/media_category/icons/page/7/	12/05/2018
Fig. 89	CreativeVideo	http://creativevideo.es/es/pagina-de-inicio/	12/05/2018
Fig. 90	Pixabay	https://pixabay.com/zh/filmstripe-%E7%94%B5%E5%BD%B1-%E8%A7%86%E9%A2%91-160520/	12/05/2018
Fig. 91	Flickr	https://www.flickr.com/photos/chiaralily/4653058104	12/05/2018
Fig. 92	Wikipedia	https://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:WV_Transport_Logo.png	12/05/2018
Fig. 93	Wikipedia	https://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:WV_Transport_Logo.png	12/05/2018
Fig. 94	Aaastorageofparagould	http://www.aaastorageofparagould.com/	12/05/2018
Fig. 95	Wikipedia	https://en.wikipedia.org/wiki/Bug-out_bag#/media/File:FEMA_-_37173_-_Red_Cross_%22ready_to_go%22_preparedness_kit.jpg	12/05/2018
Fig. 96	Pixabay	https://pixabay.com/no/kriminalitet-slynge-barn-stein-1293933/	12/05/2018
Fig. 97	Pixabay	https://pixabay.com/hu/photos/trip/?image_type=vector	12/05/2018
Fig. 98	Pixabay	https://pixabay.com/en/droplet-liquid-water-drop-dew-295457/	12/05/2018

Fig. 99	Facebook	https://www.facebook.com/pg/Material-de-acampada-1780393588929639/about/	12/05/2018
Fig. 100	Wikimedia	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Compass_icon_matte.svg	12/05/2018
Fig. 101	Wikimedia	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nature_walk_at_Kottiyoor_during_Wikipedia_meetup_led_by_V_C_Balakrishnan_(10).jpg	12/05/2018
Fig. 102	Pixabay	https://pixabay.com/pt/cozinheiro-chefe-personagem-chefe-1417239/	12/05/2018
Fig. 103	Facebook	https://www.facebook.com/pg/Material-de-acampada-1780393588929639/about/	12/05/2018
Fig. 104	Pixabay	https://pixabay.com/pt/cozinheiro-chefe-personagem-chefe-1417239/	12/05/2018
Fig. 105	Pixabay	https://pixabay.com/en/chef-cook-culinary-uniform-307076/	12/05/2018
Fig. 106	Pixabay	https://pixabay.com/en/chef-cook-culinary-uniform-307076/	12/05/2018
Fig. 107	--- GNU Free Documentation License	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Puzzle-Smiley.svg	
Fig. 108	--- CC	Modified based on https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anatomical_position.jpg	
Fig. 109	--- CC	Modified based on https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anatomical_position.jpg	
Fig. 110	Clker-Free-Vector-Images CC0	https://pixabay.com/en/silhouettes-boy-girl-kids-young-28769/	
Fig. 111	CCXpistia-vos CC0	Modified based on https://pixabay.com/en/ducks-sketch-bird-two-water-fowl-2230486/	
Fig. 112	Clker-Free-Vector-Images CC0; Maklay62 CC0	Modified based on: https://pixabay.com/en/button-yes-no-red-green-icon-32259/ ; https://pixabay.com/en/question-mark-question-faq-ask-1421017/	
Fig. 113	johnny_deff CC0	https://pixabay.com/en/potato-potato-character-cartoon-1487142/	
Fig. 114	Max Pixel CC0	https://www.maxpixel.net/Question-Mark-Response-Icon-Help-Question-Symbol-2309038	
Fig. 115	Max Pixel CC0	https://www.maxpixel.net/Question-Mark-Response-Icon-Help-Question-Symbol-2309038	
Fig. 116	Max Pixel CC0	https://www.maxpixel.net/Question-Mark-Response-Icon-Help-Question-Symbol-2309038	
Fig. 117	Max Pixel CC0	https://www.maxpixel.net/Question-Mark-Response-Icon-Help-Question-Symbol-2309038	
Fig. 118	Max Pixel CC0	https://www.maxpixel.net/Question-Mark-Response-Icon-Help-Question-Symbol-2309038	